

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Leasingy dle českých právních předpisů a IFRS

Šárka Masáková

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Šárka Masáková

Provoz a ekonomika

Název práce

Leasingy dle českých právních předpisů a IFRS

Název anglicky

Leases in Accordance with Czech Legal Regulations and IFRS

Cíle práce

Cílem práce je porovnat účtování a vykazování finančního a operativního leasingu dle českých právních norem a dle IFRS, upozornit na rozdílnost pojetí této problematiky a jejího účetního zobrazení, uvést dopady do účetního výkaznictví a případně upozornit na možná úskalí pramenící z odlišností.

Metodika

V první etapě prací budou nastudovány odpovídající odborné české a zahraniční informační zdroje; bude provedena jejich kritická analýza, jejímž výsledkem bude za pomoci syntézy sestavený přehled dané problematiky dle českých právních předpisů a dle IFRS. Oba přístupy budou porovnány a budou zdůrazněny odlišnosti v pojetí leasingů dle obou účetních rámců a pomocí dedukce budou odvozeny důsledky odlišného účetního pojetí a zároveň zobrazení ve finančních výkazech, případně bude upozorněno na úskalí vyplývající z uvedených odlišností. Praktická aplikace obou pojetí leasingů bude provedena na modelových příkladech. K vypracování závěrů bude použita metoda indukce.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

finanční leasing, operativní leasing, IFRS, daně, české účetní standardy, čistá investice

Doporučené zdroje informací

- BOHUŠOVÁ, H. *Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS : vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-366-9.
- DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8.
- HRUŠKA, V. *Účetní případy pro praxi 2018*. Praha. Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0866-4.
- KRUPOVÁ, L. *Leasingy podle IFRS*. Praha: VOX, 2017. ISBN 978-80-87480-54-0.
- MACKENZIE, B. a kol.: *Interpretation and Application of International Financial Reporting Standards*. New Jersey: John Wiley & Sons, 2014. ProQuest ebrary. Web. ISBN 978-1-118-73409-4.
- SKÁLOVÁ, J. *Podvojně účetnictví 2016*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0031-6.
- VALOUCH, P. *Leasingy v praxi*. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4081-1 (electronicky).
- VYCHOPĚŇ, J. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. Vyd. 1. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2010. 157 s. ISBN 978-80-7357-590-8.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Marta Stárová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2018

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 12. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Leasingy dle českých právních předpisů a IFRS" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. března 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Martě Stárové, Ph.D. a mé nadřízené Mgr. Věře Čapkové za cenné připomínky a rady, které mi v průběhu psaní této práce poskytly. Také děkuji za veškerý čas, který mi během této práce věnovaly a přispěly tak k jejímu vypracování.

Leasingy dle českých právních předpisů a IFRS

Abstrakt

Bakalářská práce s názvem Leasingy dle českých právních předpisů a IFRS je zaměřena na klasifikaci a proces účtování finančního a operativního leasingu dle obou metodik. Hlavním cílem práce je komparace těchto metodik s poukázáním na významné odlišnosti. Bakalářská práce je rozdělena na teoretická východiska a analytickou část. Teoretická východiska tvoří ucelený přehled problematiky týkající se způsobu evidování leasingů dle české právní úpravy a v druhé části dle mezinárodních standardů IFRS. Teoretická část je zaměřena na analýzu těchto principů, popisuje základní pojmy a obecné charakteristiky. V analytické části jsou teoretická východiska aplikována na konkrétních modelových situacích, které jsou řešené dle českých právních předpisů a poté dle mezinárodních standardů. V první modelové situaci je zachycen rozdíl vykazování finančního leasingu a operativního leasingu dle českých právních předpisů, zatímco druhá modelová situace znázorňuje rozdíly zachycení leasingu dle mezinárodních standardů IFRS. Obě modelové situace jsou zachyceny z pohledu nájemce. V závěru práce jsou obě modelové situace porovnány a jsou zde zobrazeny hlavní rozdíly a odlišné dopady týkající se leasingů do finančních výkazů.

Klíčová slova: účetnictví, česká právní úprava, finanční leasing, operativní leasing, české účetní standardy, mezinárodní standardy IFRS a IAS, daně, čistá investice, časové rozlišení, nájemce, pronajímatel, účetní výkazy

Leases in Accordance with Czech Legal Regulations and IFRS

Abstract

Bachelor's thesis "Leasing according to Czech legal regulations and IFRS" is focused on classification and process of invoicing of financial and operational leasing. The main goal of the thesis is to compare the Czech method and the international method and to show significant differences between them. The thesis is divided into 2 parts: theoretical part and the analytical part. The theoretical part consists of keeping records of leasing according to Czech legal regulations in the first part and according to IFRS in the second part. It also describes the basic terms and general characteristics and it is focused on analyzing previously mentioned principles. In the analytical part the findings from the theoretical part are used in concrete situations, which are being solved first according to the Czech legal regulations and second according to the IFRS. These situations are focused on financial reports of leasing and are represented from the lessee's point of view. In conclusion both situations and their findings are being compared and differences are being closely looked into.

Keywords: accounting, Czech legislation, financial leasing, operational leasing, Czech accounting standards, international standards IFRS and IAS, taxes, net investment, accruals, tenant, lessor, financial statements

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika	11
3 Teoretická východiska	12
3.1 Česká právní úprava účetnictví	12
3.1.1 Zákon o účetnictví	12
3.1.2 Vyhlášky Ministerstva financí k zákonu o účetnictví.....	13
3.1.3 České účetní standardy	13
3.2 Česká právní úprava leasingu.....	13
3.2.1 Leasingová smlouva	14
3.3 Obecná charakteristika leasingu.....	15
3.4 Klasifikace leasingu	16
3.4.1 Finanční leasing	16
3.4.2 Operativní leasing	17
3.4.3 Daňové dopady leasingu dle ČPÚ	18
3.5 Mezinárodní harmonizace účetnictví	19
3.6 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS	21
3.6.1 Vývoj	21
3.6.2 Postup tvorby standardů.....	22
3.6.3 Struktura IFRS	22
3.7 Leasing dle mezinárodních standardů IAS/IFRS.....	23
3.7.1 Klasifikace leasingů.....	24
3.7.2 Finanční leasing dle IFRS.....	26
3.7.3 Operativní leasing dle IFRS.....	30
4 Vlastní práce	33
4.1 Účtování a účetní vykazování leasingu dle ČPÚ	34
4.1.1 Příklad – finanční leasing dle ČPÚ.....	35
4.1.2 Příklad – operativní leasing dle ČPÚ.....	40
4.2 Účtování a účetní vykazování leasingu dle IFRS	43
4.2.1 Příklad – leasing dle IFRS	44
4.3 Dopady a rozdílnosti vykazování leasingů ve výkazech.....	49
4.3.1 Finanční leasing dle ČPÚ	49
4.3.2 Operativní leasing dle ČPÚ	52
4.3.3 Leasing dle IFRS	54

5	Diskuze	57
6	Závěr.....	59
7	Seznam použitých zdrojů	61
8	Seznam tabulek a schémat	63
8.1	Seznam tabulek	63
8.2	Seznam schémat	63
9	Přílohy	64
9.1	Příloha 1: Výčet Českých účetních standardů.....	64
9.2	Příloha 2: Seznam platných standardů IFRS.....	65
9.3	Příloha 3: Účtová osnova	67

1 Úvod

Vzhledem k neustálému rozvoji světové ekonomiky a odbourávání národních hranic, nabývá světová ekonomika stále většího globálního charakteru. Je tak nezbytné sjednocení informací pro urychlení komunikace, zvýšení srozumitelnosti a spolehlivosti. Jde o faktory, které ovlivní další vývoj účetnictví a účetního výkaznictví. Stále narůstá potřeba harmonizace účetnictví.

Cílem harmonizace účetnictví je postupné sjednocování za účelem dosažení srozumitelných a srovnatelných informací. Společnosti, které svou činnost provozují nejen na území jednoho státu, ale například v rámci Evropské unie, musejí účtovat a sestavovat finanční výkazy nejen dle právních předpisů dané země, ale také dle mezinárodních standardů IFRS.

Účetní jednotky mezi způsoby financování majetku potřebného k provozování své činnosti používají mimo jiné i leasing. Tato metoda financování je již několik let hojně využívaným nástrojem financování mezi fyzickými i právníckými osobami. V praxi se nejčastěji vyskytuje pronájem automobilů.

V bakalářské práci je řešena problematika vykazování leasingu dle českých právních předpisů a mezinárodních standardů IFRS. Práce je rozdělena na teoretická východiska a na analytickou část. V teoretických východiskách jsou uvedeny a popsány obecné charakteristiky a způsoby evidování leasingů. Na teoretická východiska navazuje analytická část, kde jsou využity teoretické poznatky na konkrétní modelové situace. Cílem je komparace obou metodik a zachycení odlišností.

2 Cíl práce a metodika

Pro bakalářskou práci byly stanoveny níže uvedené cíle a bylo postupováno dle metod, které jsou popsány v následující kapitole.

2.1 Cíl práce

Cílem práce je porovnat účtování a vykazování finančního a operativního leasingu dle českých právních norem a dle mezinárodních standardů IFRS, upozornit na rozdílnost pojetí této problematiky a jejího účetního zobrazení, uvést dopady do účetního výkaznictví a případně upozornit na možná úskalí pramenící z odlišností.

2.2 Metodika

Pro splnění cíle bakalářské práce budou v první etapě nastudovány odpovídající odborné české a zahraniční informační zdroje; bude provedena jejich kritická analýza, jejímž výsledkem bude za pomoci syntézy a dedukce sestavený přehled dané problematiky dle českých právních předpisů a dle IFRS. Oba přístupy budou porovnány a budou zdůrazněny odlišnosti. Podrobně bude provedena analýza leasingů dle obou účetních rámců a budou uvedeny základní charakteristiky obecných pojmů. Pomocí dedukce budou odvozeny důsledky odlišného účetního pojetí a zároveň zobrazení ve finančních výkazech, případně bude upozorněno na úskalí vyplývající z uvedených odlišností. Praktická aplikace obou pojetí leasingů bude provedena na modelových příkladech zachycených v tabulkách s uvedenými výpočty a řádným komentářem. První modelová situace bude zaměřena na vykazování finančního a operativního leasingu dle českých právních předpisů a druhá modelová situace bude zaměřená na vykazování leasingu dle nového mezinárodního standardů IFRS 16, který vešel v platnost od 1. ledna 2019. V diskuzi bude okomentována a zhodnocena celá praktická část. K vypracování závěrů bude použita metoda indukce.

3 Teoretická východiska

V práci budou uvedeny základní principy leasingu, jeho formy a dopady do účetnictví. V první části práce bude popsána problematika v rámci České republiky, tedy dle českých právních předpisů. Ve druhé části práce bude problematika porovnána s Mezinárodními standardy finančního výkaznictví.

3.1 Česká právní úprava účetnictví

Na území České republiky je účetnictví upraveno dle tří úrovní právních předpisů – zákon o účetnictví, vyhlášky ministerstva financí, české účetní standardy (ÚZ 1177, 2017).

3.1.1 Zákon o účetnictví

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, který zpracovává a navazuje na předpisy Evropské unie. Zákon o účetnictví stanovuje rozsah a způsob, jakým má být účetnictví vedeno a stanovuje požadavky na jeho průkaznost. Zákon dále stanovuje rozsah a způsob zveřejňování informací a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.

Všichni podnikatelé jsou povinni vést účetnictví dle zákona o účetnictví. Všechny právnické a fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku účtují v soustavě podvojného účetnictví o pohybu a stavu nákladů a výnosů, majetku a závazků, zisku nebo ztrátě a o výši vlastního kapitálu.

V zákonu je uvedena možnost vedení účetnictví v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu. V podvojném účetnictví je zjednodušený rozsah vymezen v § 13a zákona. Jsou zde uvedeny úlevy, které zjednodušují účetní jednotce systém účtování (Skálová, 2018).

3.1.2 Vyhlášky Ministerstva financí k zákonu o účetnictví

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví. Ve vyhlášce jsou uvedeny podrobnější úpravy některých ustanovení zákona.

Ve vyhlášce je zejména uvedeno:

- účetní závěrka - její rozsah a obsah položek (rozhaha, výkaz zisků a ztrát, přílohy)
- směrná účtová osnova
- účetní metody a jejich použití - oceňování majetku, kurzové rozdíly, odepisování
- konsolidovaná účetní závěrka (Skálová, 2016)

3.1.3 České účetní standardy

České účetní standardy vydává a upravuje Ministerstvo financí. Slouží k jednotnému a ucelenému systému účetního vykazování. Obsahují pro účetní jednotky postupy či metody, od kterých se nesmí účetní jednotky odchýlit. Standardy nesmějí být v rozporu se zákony a předpisy a nesmějí je jakkoliv obcházet. Aplikací ČÚS může někdy docházet k problémům z důvodu rozmanitosti skutečností, které jsou předmětem účetnictví. Zákon o účetnictví v takovém případě ujišťuje účetní jednotky, že použití standardů je považováno za naplnění účetních metod dle zákona o účetnictví a věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví (Březinová, 2017).

3.2 Česká právní úprava leasingu

Základními právními normami, které upravují leasing (resp. nájem, pronájem, výpůjčku) je zákon č.40/1964 Sb., občanský zákoník a zákon č.513/1991 Sb., obchodní zákoník v platném znění.

Hlavními ustanoveními jsou především:

- § 659 - § 662 občanského zákoníku, které upravují smlouvu o výpůjčce. Vypůjčitel (dále jen pronajímatel) je povinen poskytnout věc vypůjčitel (dále jen nájemce),

který si věc půjčuje na smlouvenou dobu. Musí jej používat v souladu s účelem, který je uveden ve smlouvě nebo ke kterému slouží.

- § 663 - § 723 občanského zákoníku, které upravují nájemní smlouvu. Nájem aktiva se provádí za úplatu. Nájemce má právo věc dočasně používat či z ní brát užitek, ale má zároveň také povinnost uhradit pronajímateli nájemné dle smlouvy. Má však možnost věc také následně pronajímat, zda je tak uvedeno ve smlouvě.
- § 489 - § 496 obchodního zákoníku, které upravují smlouvu o koupi najaté věci. Ve smlouvě je uveden postup, při odkupu pronajatého majetku v případě finančního leasingu.

Z hlediska daňové problematiky upravují právní úpravu leasingu i daňové zákony. Zejména zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a zákon č. 235/2004 Sb., o DPH (Valouch, 2012).

3.2.1 Leasingová smlouva

Český právní řád nezná doslovný termín „leasingová smlouva.“ Z tohoto důvodu jsou smlouvy uzavírány částečně na základě právních norem uvedených ve výše zmíněných zákonech, dále jsou upravené ustanovením § 273 Obchodního zákoníku. Umožňuje v určitých částech leasingové smlouvy odkázat na všeobecné obchodní podmínky, především týkajících se leasingu movitých věcí. Tyto obchodní podmínky byly vytvořeny Českou leasingovou a finanční asociací (Valouch, 2012).

Leasingová smlouva by měla obecně obsahovat alespoň tyto náležitosti:

- Identifikaci smluvních stran
- Předmět smlouvy
- Datum uzavření smlouvy a datum účinnosti smlouvy
- Doby trvání leasingu
- Údaj o ceně předmětu smlouvy a údaj o identifikaci případné první mimořádné splátky
- Obecné podmínky a povinnosti
- Ustanovení o pojištění předmětu smlouvy, oprav, technickém zhodnocení
- Údaj o případných sankcích, ručení či garanci

- Ustanovení o případném předčasném ukončení smlouvy, přechodu vlastnictví
- Závěrečná ustanovení
- Podpisy obou smluvních stran, popř. jejich razítka
- Seznam příloh

Pro uzavření leasingové smlouvy jsou potřeba vybrané podklady a dokumenty. Požadavky se mohou lišit u jednotlivých pronajímatelů, ale z pravidla odpovídají požadavkům leasingových společností. Požadavky pronajímatele se také liší podle typu nájemce. Nájemce lze rozdělit na 3 skupiny. Jedná se o právnické osoby, fyzické osoby provozující podnikatelskou činnost a soukromé osoby, které nevedou účetní ani daňovou evidenci (Valouch, 2012).

3.3 Obecná charakteristika leasingu

Termín leasing je odvozen z anglického slova „lease“, který znamená pronájem. Jedná se tedy o pronájem hmotných či nehmotných aktiv na sjednanou dobu. Pronajímatel poskytuje právo používat danou věc nájemci za peněžní plnění. Nájemce má právo majetek pouze používat, nikoliv ho vlastnit. Vlastnické právo zůstává pronajímateli po celou dobu nájmu. Nájemci se nenavýší peněžní zdroje ani nepřibude hmotný majetek. Tím se leasing liší od výpůjčky, která je užíváním cizí věci bez úplaty.

Cena leasingu je placena nájemcem v pravidelných splátkách. Cena obsahuje splátky pořizovací ceny aktiva, leasingovou marži a náklady, které jsou převedeny na nájemce. Často bývá ve smlouvě uveden leasingový koeficient. Jehož výše uvádí, o kolik nájemce zaplatí více prostřednictvím leasingové ceny, než kolik činila původní pořizovací cena. Následně záleží, o jaký leasing se jedná (finanční či operativní). V tom případě je nezbytné pohlížet na koeficient jinak (Vychopeň, 2010).

Výhoda leasingového financování při „pořízení“ aktiv je, že podnik nepotřebuje větší objem peněžních prostředků. Splátky leasingu jsou plynule rozprostřeny po delší časové období. Především jsou daňově uznatelným nákladem. Účetní jednotka nezvyšuje cizí zdroje, jako například u poskytnutého úvěru bankou. Ačkoliv je ve své podstatě ekonomicky také zadlužena. Z rozvahy se nelze dozvědět o majetku pořízeném pomocí

leasingu (- toto je například jeden ze zásadních rozdílů u leasingů mezi českou právní legislativou a Mezinárodními účetními standardy.) (Vychopeň, 2010).

Nevýhoda leasingového financování spočívá v daňových odpisech, které nemá právo nájemce uplatnit ve svých daňově uznatelných nákladech, neboť věc vlastní pronajímatel. Nájemce nese zodpovědnost za možná rizika, která mohou vzniknout – poškození, odcizení. Úpravy či změny smí nájemce provést až po projednání a odsouhlasení pronajímatelem. V neposlední řadě je například nevýhodou obtížná vypověditelnost leasingové smlouvy (Vychopeň, 2010).

3.4 Klasifikace leasingu

V české republice rozeznáváme dvě základní formy leasingu z hlediska majetkoprávních vztahů, a to finanční leasing a operativní leasing. Finanční a operativní leasing se liší především o první navýšenou splátku, v délce trvání pronájmu a v postupu po uplynutí doby nájmu. Dále se liší například tím, která ze smluvních stran nese rizika spojená s užíváním předmětu leasingu nebo se liší v účelu, ke kterému leasing slouží. Zvláštním druhem finančního leasingu je tzv. zpětný finanční leasing, neboli „leasback“. Využívají ho především právnické osoby, které prodají svůj majetek leasingové společnosti a následně si ho od ní pronajmou. Po skončení nájmu se majetek opět vrátí do vlastnictví právnické osoby. Lze se setkat i s další klasifikací leasingu. Například z hlediska regionu a teritoria, zůstatkové hodnoty po skončení doby nájmu (Valouch, 2012) .

3.4.1 Finanční leasing

Dlouhodobé užívání předmětu leasingu je spojené s přenosem rozhodující části nebo i všech rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu na nájemce. Následně právo či povinnost převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce za cenu obvykle nižší než je tržní cena nebo s právem uzavření další leasingové smlouvy za podstatně výhodnějších podmínek (ČLFA, cit. 2018-09-15).

Finanční leasing je nejčastějším a nejrozšířenějším leasingovým financováním. Smlouva mezi pronajímatelem a nájemcem obsahuje předkupní právo. Nájemce po ukončení leasingové smlouvy hmotný majetek od pronajímatele odkoupí (Leasing-cz, cit. 2018-09-11).

Doba nájmu bývá zpravidla totožná s dobou hospodářské životnosti aktiva. Mezi ukončením nájmu a koupí nesmí nastat časová prodleva. Cena, za kterou hmotný majetek pronajímatel prodá, nesmí být vyšší než zůstatková cena (při uplatnění rovnoměrných daňových odpisů). Majitel může využít i metody zrychlených daňových odpisů, ale pro přepočítání se využije metoda rovnoměrných odpisů (Valouch 2012).

První splátku finančního leasingu můžeme znát pod termínem akontace. Jedná se o navýšenou mimořádnou splátku. Ve smlouvě musí být stanoveno, co přesně akontace znamená. Mohlo by jinak dojít k případným problémům při posuzování daňové uznatelnosti. Její celou výši nemůže nájemce zahrnout do svých daňově uznatelných nákladů v jednom roce. Je nezbytné tuto splátku časově rozlišovat. Za každé zdaňovací a účetní období zahrne nájemce její poměrnou část do daňově uznatelných nákladů. Je nezbytné, aby akontaci pronajímatel časově rozlišoval stejným způsobem a zahrnoval její poměrnou část do výnosů (Valouch, 2012).

Většinou jsou povinnosti a rizika převedena na leasingového nájemce. Jedná se například o servis, údržbu nebo opravy (Valouch, 2012).

3.4.2 Operativní leasing

Dočasné používání předmětu bez přenosu většiny rizik a užitků spojených s vlastnictvím předmětu leasingu z pronajímatele na nájemce. Dále bez jakéhokoliv smluvního nároku na možný přechod vlastnictví předmětu leasingu na nájemce (ČLFA, cit. 2018-09-15).

Operativní leasing na rozdíl od finančního neuvádí ve smlouvě předkupní právo. Předmět leasingu zůstává po skončení nájmu nadále ve vlastnictví pronajímatele.

Veškeré potřebné záležitosti i rizika má na starost pronajímatel. Nájemce aktivum pouze využívá a bere z něj případně užitek. Leasingová splátka je navýšená o náklady spojené

s provozem, jenž pronajímatel hradí po celou dobu nájmu. Může se jednat u automobilů o pojištění, poplatky, karta na pohonné hmoty, servis a další.

Nájemce nehradí první zvýšenou splátku – akontaci. Má tak k dispozici větší množství peněžních prostředků a možnosti s nimi naložit jiným způsobem. Což může být výhodou (Leasing-cz, cit. 2018-09-11).

Doba pronájmu bývá obvykle kratší než u finančního leasingu. Neshoduje se s životností aktiva. Za operativní leasing můžeme považovat všechny ostatní formy, které nejsou identické s finančním leasingem (Valouch, 2012).

3.4.3 Daňové dopady leasingu dle ČPÚ

Dle podmínek stanovené ZDP je nájemné u leasingu daňově uznatelným nákladem. Uznatelným nákladem se stávají také poplatky spojené s uzavřením leasingové smlouvy (Valouch, 2012).

Daňově uznatelným nákladem jsou samozřejmě následně odpisy hmotného aktiva, ty uplatňuje pronajímatel. Výjimku tvoří nehmotný majetek. V tomto případě může majetek odepisovat i nájemce. Nájemce je povinen odepisovat nehmotný majetek bez přerušování po celou dobu odepisování. Odpis se vypočítá jako poměr vstupní ceny a doby, která je sjednaná a uvedená ve smlouvě (Valouch, 2012).

Další věc, kterou může nájemce odepisovat je technické zhodnocení pronajatého hmotného majetku. V případě, že jej hradil nájemce. Musí se jednat o finanční leasing s následným odkupem majetku a převyšovat hodnotu 40 tis. korun. Pronajímatel nesmí navýšit pořizovací cenu o částku technického zhodnocení, ze které vypočítává odpisy. Je třeba, aby vše bylo písemně zaznamenáno ve smlouvě. Nájemce zařadí technické zhodnocení do příslušné odpisové skupiny, ve které je hmotný majetek. Může si zvolit způsob odepisování - zrychlené nebo rovnoměrné (Valouch, 2012).

Hlavní hledisko daňově uznatelného nájemného je časové rozlišení. Je naprosto nezbytné, aby za dané zdaňovací období nájemce zahrnul do nákladů jen tu část nájemného, která se ho opravdu týká a pronajímatel stejně tak do svých výnosů. Výjimku však tvoří osoby,

kteřé vedou pouze daňovou evidenci, nikoliv účetnictví. Tyto osoby nejsou povinné nájemné časově rozlišovat. Neboť nepodléhají zákonu o účetnictví. Jedná-li se však o finanční leasing s následným odkupem najatého aktiva, nájemce je povinen nájemné časově rozlišovat. I když vede pouze daňovou evidenci (Valouch, 2012).

3.5 Mezinárodní harmonizace účetnictví

Světová ekonomika má stále větší globální charakter a dochází tak k odbourávání národních hranic. Pro další rozvoj světové ekonomiky je důležité nejen sjednocení informačních systémů, ale také urychlení komunikace, zvýšení srovnatelnosti, srozumitelnosti a spolehlivosti informací. Všechny tyto faktory ovlivňují další vývoj účetnictví a účetního výkaznictví (Dvořáková, 2017).

V rámci globalizace hraje účetní výkaznictví velmi důležitou roli. Poskytuje například nadnárodním korporacím, auditorům a dalším uživatelům na finančním trhu informace potřebné k porovnávání, ekonomickému rozhodování, nebo poskytování podpor či dotací. Mezinárodní standardy účetního vykazování (IFRS) a Mezinárodní účetní standardy (IAS) jsou významným nástrojem pro získávání srovnatelných dat a informací z účetních závěrek, zejména u účetních jednotek založených za účelem zisku (Jílek a Svobodová, 2012).

V současné době existují zejména tři významné úrovně pro zajištění harmonizace mezinárodního účetnictví. Jedná se o již zmíněné standardy IFRS a IAS, dále účetní směrnice Evropské unie a národní účetní standardy USA – US GAAP (General Accepted Accounting Principles) (Jílek a Svobodová, 2012).

Důvodem postupného sjednocování účetních systémů US GAAP a IFRS jsou rozdílné informace, které tyto systémy mohou poskytovat. Fyzické a právnické osoby na finančním trhu nemají rádi nejistotu a nejistota vzniká z neporovnatelnosti. V budoucnu se tak může stát, že investoři, akcionáři a jiné zainteresované osoby budou trvat na poskytování účetních informací podle standardů IFRS (Shamrock, 2012).

US GAAP

Národní účetní standardy USA hrají významnou roli v harmonizaci celosvětové ekonomiky. Především díky silné a významné ekonomice USA. Nejvýznamnější burzou světa je Newyorksá burza. Všechny společnosti, které chtějí na této burze kótovat své cenné papíry, musejí sestavovat účetní závěrku v souladu s US GAAP (Dvořáková, 2017).

Regulace účetnictví a výkaznictví v Evropské unii

Za účelem regulace účetnictví v rámci Evropy vznikla první směrnice již v roce 1978, ještě za dob Evropského společenství (Čtvrtá směrnice Evropského společenství) a byla zaměřena na obsah účetní závěrky. Následně roku 1983 vznikla další směrnice, která se zabývala konsolidované účetní závěrce (Sedmá směrnice Evropského hospodářského společenství). Později však směrnice zastarávaly a přestaly vyhovovat současným potřebám pro harmonizaci. V roce 2000 nastala zásadní koncepční změna. Místo vytváření nových standardů, byly zvoleny za nástroj regulace evropského účetnictví standardy IFRS, systém standardů, který již byl vytvořen a neustále se zdokonaloval.

V roce 2013 byla však vydána nová směrnice – Směrnice 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků. Vydáním této směrnice došlo ke sloučení a nahrazení tzv. čtvrté a sedmé směrnice (Dvořáková, 2017).

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

O Mezinárodních standardech účetního výkaznictví bude více uvedeno v následující kapitole, která se bude věnovat pouze jim. A to z důvodu zaměření této bakalářské práce.

3.6 Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS

Kapitola se bude zabývat vývojem, postupem tvorby standardů a strukturou mezinárodních standardů (především jeho koncepčním rámcem).

3.6.1 Vývoj

V druhé polovině dvacátého století začaly vznikat mezinárodní účetní standardy. Na základě dohody profesních institucí z celého světa byl v sedmdesátých letech, v roce 1973, založen Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (IASB). Od roku 1983 se členy výboru staly všechny profesní organizace sdružené v Mezinárodní federaci účetních (IFAC). Standardy, které byly vydány IASB jsou označovány zkratkou IAS (International Accounting Standards). Činnost IASB byla řízena Radou. Před koncem dvacátého století byl vytvořen poradní sbor SAC (Standing Advisory Committee), jehož úkolem bylo starat se o strategii a plány Rady, příprava roční zprávy Rady a další činnosti. O dva roky později, v roce 1997, Rada vytvořila Stálý interpretační výbor SIC (Standing Interpretations Committee), jehož úkolem bylo posuzovat účetní problémy a nacházet pro ně řešení (Dvořáková, 2017).

V roce 2001 začala pracovat Rada IASB. Rada zodpovídá za tvorbu standardů a nově vydané standardy vydává pod označením IFRS (International Financial Reporting Standards). Původní označení IAS se již nepoužívá, ale standardy vydané pod tímto označením stále zůstávají v platnosti. Zkratka IFRS zastává obecný pojem, který zahrnuje všechny složky standardů. Složkami IFRS jsou již zmíněné standardy IAS a IFRS, dále interpretační výbory SIC a IFRIC. Poradní sbor SAC byl jmenován správci, kteří mají umožnit nejširší odborné veřejnosti podílet se na činnosti IASB prostřednictvím návrhů a doporučení (Dvořáková, 2017).

3.6.2 Postup tvorby standardů

Jedná se o promyšlený a inspirativní proces, do něhož může zasahovat i odborná veřejnost, což je velká přednost tohoto systému.

1. **Návrh tématu** - podání návrhu, IASB zváží realizaci, agenda je diskutována se SAC
2. **Zpracování plánu schváleného projektu** - rozhodnutí o spolupráci s jinými tvůrci standardů, jmenování vedoucích členů výzkumného týmu, zpracování plánu projektu
3. **Zpracování a publikace diskusního materiálu** - obsahuje celkový přehled otázek a řešení
4. **Příprava zveřejněného návrhu** - členové IASB hlasují a vyzvou odbornou veřejnost k okomentování, komentáře jsou zpracovány a zveřejněny
5. **Příprava a zveřejnění standardu IFRS** - dojde k úpravě návrhu a jeho opětovnému schválení IASB, nebo je vypracovaný úplně nový návrh
6. **Činnosti po vydání standardu** - prezentace standardu a seznámení s veřejností, případná změna či úprava z důvodu problematické aplikace standardu v praxi

V rámci podobného procesu jsou vytvářeny a schvalovány i interpretace IFRIC (Dvořáková, 2017).

3.6.3 Struktura IFRS

První částí IFRS je Koncepční rámec. V dalších částech IFRS jsou jednotlivé standardy IAS a IFRS, interpretace SIC a IFRIS, slovník vybraných výrazů a nakonec rejstřík (Dvořáková, 2017).

Koncepční rámec

Z konceptního rámce vycházejí všechny mezinárodní účetní standardy (IAS, IFRS), proto je jeho pochopení nezbytné pro pochopení všech standardů. Koncepční rámec není účetním standardem, představuje pouze ucelený teoretický základ a obsahuje souhrn platných

principů a předpokladů, které poskytují základ pro tvorbu standardů. Koncepční rámec rovněž formuluje kvalitativní informace účetního výkaznictví (Jílek a Svobodová, 2008).

Základní struktura koncepčního rámce:

- Účel a působnost
- Uživatelé účetní závěrky a informační potřeby
- Finanční pozice, výkonnost a změny ve finanční pozici
- Základní předpoklady pro zpracování účetní závěrky
- Kvalitativní charakteristiky účetní závěrky
- Vykazování a oceňování základních prvků účetní závěrky
- Pojetí vlastního kapitálu a jeho uchování (Bohušová, 2008)

V případě, že se účetní jednotka řídí dle mezinárodních standardů IFRS, nepoužijí při účtování a sestavování účetní závěrky a výroční zprávy účetní předpisy dle českých právních úprav. Platí to i naopak, pokud účetní jednotka podle mezinárodních standardů IFRS neúčtuje, není možné používat jen některá ustanovení IFRS a uplatňovat je v účetnictví dle české právní úpravy (Stárová, 2014).

3.7 Leasing dle mezinárodních standardů IAS/IFRS

Od 1. 1. 2019 bude přechod ze standardu IAS 17 Leasingy na IFRS 16 Leasingy. Tato bakalářská práce bude psána podle standardu IFRS 16 Leasingy. V této kapitole budou uvedena teoretická východiska obou standardů. (Krupová, 2017).

Na rozdíl u českých standardů záleží u smlouvy na jejím obsahu, nikoliv na její formě. Jedná se o leasingovou smlouvu v případě, že obsahuje převod práva ovládat identifikované aktivum po vymezenou dobu a za úplatu. Ve smlouvě musí být uvedeno aktivum, právo nájemce jej užívat a brát z něj případný užitek, pronajímatel nemá nárok během užívání pozměnit instrukce či příkazy, nájemce sám navrhne způsob užívání aktiva (Krupová, 2017).

Doba leasingu nezahrnuje pouze dobu pronájmu, ale zahrnuje také období, ve kterém má nájemce možnost leasing ukončit nebo prodloužit. Měl by mít přiměřenou jistotu, zda těchto možností využije nebo nikoliv. Posoudit ji lze především ekonomickými faktory - zkušenosti, výhody nebo náklady vzniklé s prodloužením, či ukončením leasingu (Krupová, 2017).

IAS 17 – Leasingy

Standard určuje zachycení účetních operací, požadavky na zveřejňované údaje a pravidla pro klasifikaci leasingů. Standard definuje leasing jako dohodu, v níž pronajímatel poskytuje nájemci právo používat aktivum po smluvenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu plateb po smluvené období. V leasingové smlouvě musí být uveden převod práva k používání aktiva. Pokud se ve smlouvě o převodu práva nejedná, nejedná se o leasingovou službu a standard IAS 17 se na ni nevztahuje (Dvořáková, 2017).

3.7.1 Klasifikace leasingů

- **Finanční leasing** – ve smlouvě finančního leasingu musí být uvedeno, že všechny rizika a užitky spojené s užíváním jsou přenesena na nájemce. Není rozhodující, zda po skončení nájmu dojde k převedení vlastnického práva. Nájemce nemá v podstatě možnost leasing ukončit, například v případě, že mu aktivum nepřináší užitky, které očekával (toto je souvislost přenesení rizik spojených s užíváním aktiva). Musel by v jiném případě pronajmout aktivum třetí straně. V tomto případě se musí v rozvaze vykázat dlouhodobý závazek z leasingu společně s používaným aktivem. Jinak by došlo ke zkreslení účetních informací. V této souvislosti je definován tzv. nevypověditelný leasing (Dvořáková, 2017).
- **Nevypověditelný leasing** lze vypovědět jen v případě:
 - je-li splněna nějaká málo pravděpodobná podmínka;
 - se souhlasem pronajímatele;

- pokud nájemce uzavře se stejným pronajímatelem novou smlouvu o nájmu stejného nebo podobného aktiva;
 - pokud nájemce zaplatí v případě ukončení leasingu dostatečně velkou dodatečnou částku, z níž lze na počátku leasingu usoudit, že ukončení leasingu je sice možné, ale pro nájemce nevýhodné (Dvořáková, 2017).
- **Operativní leasing** – nesplňuje definici finančního leasingu. Operativní leasing nepřenáší rizika a užitky spojené s užíváním. Jedná se tedy pouze o poskytování služby.

Rozlišení operativního a finančního leasingu je velmi důležité. Liší se svou ekonomickou podstatou a účetním zobrazením. Pro rozlišení je významný obsah smlouvy, nikoli její forma. Obsah je třeba správně analyzovat, zda jsou splněny podmínky pro definici finančního leasingu. Ne vždy je snadné rozeznat, o jaký leasing se jedná, operativní či finanční. Standard uvádí jisté skutečnosti, které nastiňují možnost, že se jedná o finanční leasing (Dvořáková, 2017).

Skutečnosti naznačující finanční leasing:

- převedení vlastnictví aktiva;
- právo nájemce koupit aktivum za cenu podstatně nižší, než bude fair value;
- doba leasingu je sjednána na podstatnou dobu použitelnosti aktiva;
- na počátku leasingu se současná hodnota minimálních leasingových plateb rovná, nebo je vyšší, než fair value pronajatého aktiva;
- pronajatá aktiva jsou tak zvláštní povahy, že bez větších úprav nejsou pro jiného nájemce použitelná
- právo nájemce zrušit leasingový vztah za předpokladu, že uhradí pronajímateli vzniklé ztráty
- nájemce je schopen pokračovat v leasingu v dalším období za nájemné, které je podstatně nižší než tržní nájemné (Dvořáková, 2017).

Je důležité pečlivě zvážit ve smlouvě všechny výše zmíněné skutečnosti, zda opravdu došlo k naplnění jejich podstaty a opravdu došlo k převedení podstatné části užitků a rizik

spojených s užíváním aktiva na nájemce. Pokud by tomu tak nebylo, ani po splnění všech výše uvedených kritérií by nebylo možné klasifikovat leasing jako finanční.

Během uzavírání leasingové smlouvy jsou podstatné dvě okamžiky:

- Den platnosti, nebo-li den založení leasingové smlouvy – jedná se buď o den sjednání leasingové smlouvy, nebo o den, od kterého jsou smluvní strany povinné naplnit základní ustanovení leasingové smlouvy (Dvořáková, 2017). Toto datum je velice důležité z hlediska posuzování leasingové smlouvy, zda se jedná o finanční nebo operativní leasing. Je například zjištěna tržní úroková míra, která je porovnána s implicitní úrokovou mírou leasingu (Bohušová, 2008).
- Den zahájení leasingu – datum, ke kterému je nájemce oprávněn užívat předmět nájmu. Tímto dnem také začnou obě smluvní strany o leasingu účtovat, leasing je tedy uznán v aktivech, závazcích, výnosech a nákladech účetní jednotky (Bohušová, 2008).

Obě strany posuzují a rozlišují leasingovou smlouvu samostatně (Dvořáková, 2017).

3.7.2 Finanční leasing dle IFRS

Vztah mezi nájemcem a pronajímatelem je podobný jako u uzavření dlouhodobého úvěru či půjčky. Nájemce po dobu nájmu splácí pronajímateli stanovené nájemné a nájem je ukončen buď splacením celé pohledávky, nebo je nesplacený zůstatek (hmotné aktivum) vrácen pronajímateli. Pokud je ve smlouvě finančního leasingu uvedeno, že aktivum bude navráceno zpět pronajímateli, může být stanovena tzv. **zaručená zbytková hodnota**. Tato hodnota určuje minimální hodnotu, která musí být pronajímateli vrácena. Pokud aktivum minimální hodnoty nedosáhne v okamžiku navrácení, musí nájemce rozdíl doplatit. V případě **nezaručené zbytkové hodnoty** se žádný rozdíl nedoplácí (Dvořáková, 2017).

Nájemce

Nájemce v první řadě uzná aktivum. Nejen jeho pořizovací cenu, ale i náklady vzniklé při zahájení leasingu. Například náklady spojené s uzavřením smlouvy. Tyto náklady zvýší

hodnotu pronajatého aktiva. Následně uzná hodnotu minimálních splátek. Abychom zjistili její výši, je potřeba náležitě určit minimální leasingovou platbu, dobu leasingu a úrokovou míru. V případě nevykázání aktiva v rozvaze nájemcem považuje Standard IAS 17 Leasingy zkreslení finanční situace podniku a finančních ukazatelů (Bohušová, 2008).

V praxi není snadné vždy správně dodržet diferenci leasingových splátek. Standardy připouštějí alespoň nějaké přibližné hodnoty. Leasingové splátky nejsou pouze jedna částka, její výše se rozlišuje. Dělí se na splátku závazku, finanční náklady, platbu za služby, daň. Nájemce současně účtuje a eviduje odpisy aktiva. Stejným způsobem, jako ostatní hmotný majetek. Jestliže je životnost aktiva stejně dlouhá, jako doba odepisování a aktivum zůstává po skončení nájmu nájemci, tak nájemce odepisuje dané aktivum po celou dobu životnosti. V případě, že majetek po skončení nájmu zůstane ve vlastnictví pronajímatele a jeho životnost bude pokračovat, nájemce musí aktivum odepsat dříve, před skončením nájmu. Odpisy za příslušné období bývají vyšší než leasingová platba. Z toho důvodu není vhodné zařadit leasingové platby do nákladů (Bohušová, 2008).

Minimální leasingové platby budou u nájemce určeny stejným způsobem jako u pronajímatele, ale nebudou navýšeny o nezaručenou zbytkovou hodnotu. Doba leasingu bude také stejná jako u pronajímatele. Pro diskontování minimálních plateb je potřeba využít vhodnou úrokovou míru. Nejefektivnější by bylo využít úrokovou míru, která požaduje leasingová společnost. Pronajímatel nemusí vždy poskytnout nájemci údaje pro výpočet implicitní úrokové míry, v tom případě je třeba použít tzv. přírůstek výpůjční úrokové míry. Tedy míra, kterou by zaplatil nájemce za podobný leasing nebo při vypůjčení prostředků v bance za podobných okolností (Bohušová, 2008).

Odepisování najatého aktiva nájemcem – nájemce odepisuje najaté aktivum stejně jako ostatní aktiva, která vlastní. Pro výpočet odpisů vychází tedy ze stejných postupů. Pravidla pro odepisování aktiv jsou uvedena v IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení nebo v IAS 38 – Nehmotná aktiva. V souladu se standardy IAS 16 a IAS 38 bude stanovena i doba použitelnosti aktiva (doba, po kterou se aktivum bude odepisovat). Pokud je doba použitelnosti delší než doba nájmu a po jeho skončení dojde k převodu vlastnictví z pronajímatele na nájemce, bude aktivum nájemce dál odepisovat. V případě, že není

zaručen převod práva na nájemce, musí nájemce dané aktivum odepsat během doby leasingu (Bohušová, 2008).

Na nájemce jsou kladeny požadavky na zveřejnění informací. Nájemce je povinen zveřejnit:

- pro každou třídu aktiv je nutno zveřejnit čistou účetní hodnotu najatých aktiv k rozvahovému dni;
- rozdíl celkových budoucích minimálních leasingových plateb a jejich současné hodnoty k rozvahovému dni a analýzu tohoto rozdílu z hlediska časového rozvržení budoucích plateb;
- podmíněné nájemné vykázané v nákladech období
- celkovou částku minimálních leasingových plateb z nevypověditelných leasingů, kterou účetní jednotka obdrží v budoucnu z poskytnutých subleasingů
- obecný popis významných leasingových smluv (Bohušová, 2008).

Pronajímatel

Pronajímatel také dělí leasingovou splátku, na hodnotu půjčky a na výnosy (nebo-li úroky). Na opak od nájemce aktivum přestane v rozvaze vykazovat právě z toho důvodu, že jej vykazuje v rozvaze nájemce a jsou na něj převedena veškeré užitky a rizika. Výnosy mu přináší již zmíněná úroková míra. Za každé příslušné období použijeme její hodnotu a vynásobíme zůstatkovou cenu aktiva (jeho nesplacenou výši) (Bohušová, 2008).

Celkový výnos z leasingu je rozdělen na tzv. hrubé investice do leasingu a čisté investice do leasingu. Hrubé investice jsou celkový příjem, který pronajímatel z leasingu získá. Zahrnují minimální leasingové platby a částku nezaručené zbytkové hodnoty. Hodnotu čisté investice dostaneme vynásobením hrubé investice s implicitní úrokovou mírou leasingu. U implicitní úrokové míry platí, že současná hodnota minimálních leasingových plateb se rovná fair value pronajatého aktiva. Tím pádem je tedy celkový úrokový výnos rozdílem mezi součtem splátek, které nájemce pronajímateli uhradí a mezi fair value pronajatého aktiva (Dvořáková, 2017).

Pro zjištění implicitní úrokové míry je potřeba definovat:

- minimální leasingové platby;
- nezaručenou zbytkovou hodnotu;
- fair value aktiva;
- počáteční přímé náklady spojené se sjednáním leasingové smlouvy;
- dobu leasingu (Dvořáková, 2017).

Minimální leasingové platby – částky, které musí nájemce uhradit za najaté aktivum během doby leasingu. V minimálních leasingových platbách jsou zahrnuty veškeré platby, které musí nájemce uhradit – pravidelné splátky, zálohy na splátky. Součástí může být i zaručená zbytková hodnota aktiva. Minimální leasingové platby nezahrnují podmíněné nájemné (část leasingových plateb, která je stanovena variabilně, například procentem získaného užítku z pronajatého aktiva, nebo v závislosti na tržní úrokové míře) a služby hrazené nájemcem (služby poskytnuté pronajímatelem – opravy apod.)

Fair value – je cenou aktiva ke dni platnosti leasingové smlouvy. Ode dne nákupu aktiva leasingovou společností (pronajímatelem) a dnem platnosti by neměla být delší prodleva. V tom případě by se fair value a pořizovací cena aktiva neměly příliš lišit. Požadavek na fair value byl z důvodu, aby nedocházelo k manipulaci s oceněním aktiva leasingovou společností, a tak i s výší implicitní úrokové míry (Dvořáková, 2017).

Počáteční přímé náklady spojené se sjednáním leasingové smlouvy – náklady spojené s uzavřením leasingové smlouvy mohou zvyšovat výpočet implicitní úrokové míry z fair value aktiva jen v případě, že pronajímatelem je leasingová společnost. V případě, že leasing poskytuje výrobce či prodejce, jsou tyto náklady zachyceny jako náklady běžného období a nejsou k výpočtu přičítány (Dvořáková, 2017).

Jak už bylo zmíněno. Platby od nájemce je potřeba rozlišovat, zda se jedná o: minimální leasingové splátky, podmíněné nájemné, platby za poskytnuté služby, daň z přidané hodnoty nebo jinou obdobnou daň). Snížení dlouhodobé pohledávky lze pouze splátkou nájemného. Tuto splátku je ještě nutno rozdělit na úhradu úroku a na úhradu úmoru pohledávky. Podmíněné nájemné a platby za služby budou věcně i časově souviset

s vynaloženými náklady a budou zaúčtovány do výnosů. Daňové závazky budou zachyceny v závazcích vůči příslušnému finančnímu úřadu (Dvořáková, 2017).

Na pronajímatele jsou kladeny požadavky na zveřejnění informací. Pronajímatel je povinen zveřejnit:

- rozdíl hrubých investic do leasingu a současné hodnoty minimálních leasingových plateb k rozvahovému dni; analýzu tohoto rozdílu a to z hlediska časového rozvržení budoucích plateb;
- nerealizovaný finanční výnos, který je rozdílem mezi hrubou investicí a čistou investicí;
- nezaručenou zbytkovou hodnotu zahrnutou do očekávaných užitků;
- kumulované opravné položky, které byly vytvořené k neuhrazeným pohledávkám;
- podmíněné nájemné, které bylo v průběhu účetního období zahrnuto ve výnosech;
- obecnou informaci o významných leasingových smlouvách (Dvořáková, 2017).

3.7.3 Operativní leasing dle IFRS

Aktivum po skončení nájmu zůstává nadále ve vlastnictví pronajímatele na rozdíl od finančního leasingu a dalších faktorů, které již byly uvedeny výše v kapitole finančního leasingu. Mezi operativním a finančním leasingem je opravdu tenká hranice. Například u dlouhodobých smluv o nájmu. I operativní leasing může vést ke vzniku dlouhodobých pohledávek (Dvořáková, 2017).

Nájemce

Nájemce vykazuje platby nájemného u operativního leasingu rovnoměrně po celou dobu pronájmu. Je potřeba, aby rozlišil náklady na ostatní služby spojené s pronájmem – pojištění, údržba. V rozvaze bude vykazovat pouze časově rozlišené platby z operativního pronájmu. Nájemci uzavřením smlouvy vzniká závazek. Je nezbytné, aby zveřejnil jisté informace – souhrn budoucích minimálních plateb (za období jednoho roku, v rozmezí jednoho až pátého roku, nad pět let), celkovou částku očekávaných minimálních leasingových plateb, nájemné a podnájem v rámci nákladů běžného období, obecný popis leasingových smluv (Bohušová, 2008).

Pronajímatel

Pronajímatel v rozvaze vykazuje pronajatá aktiva po celou dobu operativního nájmu. Výnosy z pronájmu eviduje rovnoměrně po celou dobu. Kromě výnosů spojené s údržbou nebo pojištěním. V nákladech zachycuje odpisy majetku, nebo prvotní přímé náklady navyšující hodnotu aktiva. Náklady lze u pronajímatele časově rozlišovat – výchozí přímé náklady vzniklé z počátku pronájmu, náklady vzniklé úlevami a pobídkami (časově rozlišovány po celou dobu nájmu), náklady vynaložené v průběhu nájmu (zahrnuté do nákladů v období, ve kterém vznikly). Pronajímatel je povinen uvést - souhrn budoucích minimálních plateb, celkový výnos, obecný popis nájemních smluv (Bohušová, 2008).

Pronajímatel eviduje a odepisuje aktivum stejně, jako všechna ostatní aktiva. Odepisování aktiva je v souladu se standardy IAS 16 a IAS 38. V případě pronájmu nemovitostí je třeba splňovat požadavky standardu IAS 40 – Investice do nemovitostí, pokud se jedná o pronájem biologických aktiv. je třeba respektovat požadavky standardu IAS 41 – Zemědělství (Dvořáková, 2017).

Časové rozlišení výnosů u operativního leasingu – se týká souvisejících plateb nájmu, které nemusí být rovnoměrně placeny, a je nutné využít časové rozlišení příjmů. Výnosy z pronajímání aktiva (splátky od nájemce) jsou zachycovány rovnoměrně po celou dobu nájmu. Pokud je pronajímatel schopen využít jinou a lepší metodu na zachycení výnosů z nájmu do výsledku hospodaření, může tuto metodu využívat (Dvořáková, 2017).

Časové rozlišení nákladů u operativního leasingu – náklady hrazené pronajímatelem v souvislosti s předmětem nájmu lze dělit na tři skupiny:

- výchozí přímé náklady vynakládané na počátku pronájmu;
- náklady vynakládané v souvislosti s poskytováním služeb či úlev pro nájemce s cílem motivovat jej k uzavření nájemní smlouvy;
- náklady běžně a opakovaně vynakládané na pronajaté aktivum v průběhu nájmu (Dvořáková, 2017).

Standard IAS 32 klade na pronajímatele požadavky na zveřejnění informací. Pronajímatel je povinen zveřejnit:

- budoucí minimální platby z nevypověditelného operativního leasingu;
- celkový výnos z podmíněného nájemného
- obecný popis nájemních smluv (Dvořáková, 2017).

IFRS 16 – Leasingy

Nový standard IFRS 16 vchází v platnost od 1. ledna 2019. Změny, které se uskuteční, proběhnou zejména na straně nájemce, neboť dosavadní standardy se věnovaly především pronajímateli.

Leasing se již nebude u nájemce dělit na finanční a operativní (jak tomu bylo u IAS 17 Leasingy), ale bude se dělit pouze z pohledu pronajímatele.

Smlouva ze strany nájemce bude definovat leasing jako takový. Pokud ne, bude se vše evidovat a účtovat jako služba dle IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky.

Nájemci budou povinni vykazovat v rozvaze aktiva a závazky z každého leasingu, který uzavřou.

Leasingy, které nájemci již uzavřeli v minulých letech a nevykazovali je v rozvaze, musí přehodnotit a částky nově do rozvahy zařadit. Dojde tak ke změně ukazatelů podniků. Může se jednat o ukazatele zadluženosti, rentability, výše zisku a podobně (Krupová, 2017).

4 Vlastní práce

V rámci vlastní práce bude provedena analýza finančního a operativního leasingu dle ČPÚ a následně dle nového mezinárodního standardu IFRS 16 na modelovém příkladu, dále budou zjištěny a porovnány rozdílnosti v účetním vykazování dle zmíněných právních předpisů a jejich dopady do finančních výkazů. Budou uvedeny postupy evidování leasingů z pohledu nájemce i pronajímatele na vzorovém schématu. Následné účtování a výpočty v rámci modelového příkladu budou pouze ze strany nájemce. Ve vlastní práci bude uvedeno jedno zadání příkladu, dle kterého budou následně sestaveny všechny postupy a výpočty.

V modelovém příkladu bude účetní jednotka pořizovat motorové vozidlo od leasingové společnosti s možností odkupu po uplynutí doby nájmu. Vstupní cena motorového vozidla bude ve výši 360.000,-Kč. Účetní jednotka bude hradit leasingové společnosti měsíční platby. Platba se bude skládat z úmoru a úroku.

Leasingová společnost poskytne účetní jednotce splátkový kalendář s přehledným rozpisem všech částek, které musí následně uhradit, dle sjednaných podmínek k určitému dni v měsíci. Splátkový kalendář obsahuje vstupní cenu motorového vozidla, marži leasingové společnosti, daň z přidané hodnoty a celkovou měsíční částku z uvedených položek, následně také hodnotu celkem za celé období, na které je finanční leasing sjednaný.

U jednotlivých způsobů evidování leasingu budou uvedeny přesné specifikace a podrobnosti ohledně plateb, finančních nákladů a výpočtů.

4.1 Účtování a účetní vykazování leasingu dle ČPÚ

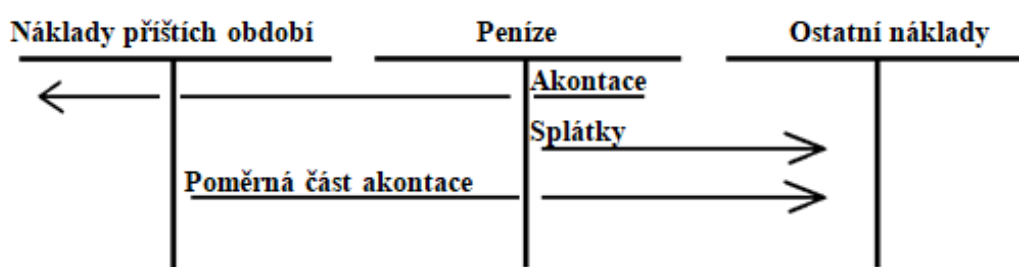
V této kapitole budou uvedeny postupy účetního vykazování finančního a operativního leasingu dle ČPÚ na vzorovém příkladu pomocí schématu z pohledu nájemce i pronajímatele, dále bude sestaven modelový příklad jen z pohledu nájemce.

Finanční leasing

U **nájemce** se k časovému rozlišení první navýšené splátky (akontace) využívá účet Náklady příštích období. Leasingovou splátku hradí nájemce každý měsíc, zaznamenává ji na nákladový účet Ostatní služby. Na tyto účty zaúčtujeme příslušnou část akontace po uplynulém roce užívání aktiva s příslušnými měsíčními splátkami. V případě odkupu aktiva po skončení pronájmu za symbolickou hodnotu, nájemce zahrne tuto částku do nákladů. Následná analytika účtů záleží na nájemci.

Ve schématu číslo jedna je znázorněno, jak nájemce účtuje o závazku

Schéma 1 - evidování finančního leasingu dle ČPÚ u nájemce

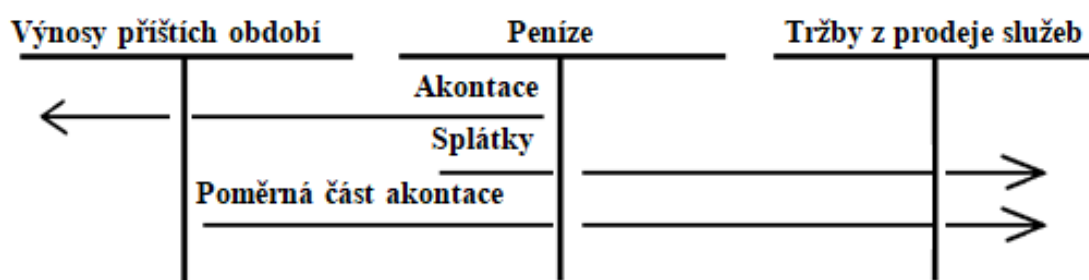
Zdroj: vlastní zpracování

U **pronajímatele** se použije k evidenci akontace za příslušné období účet Výnosy příštích období. Přijatou splátku leasingu pronajímatel eviduje na účet Tržby z prodeje služeb. Stejně tak na těchto účtech účtujeme o příslušné části akontace za uplynulý rok pronájmu a měsíční splátce. V roli vlastníka provádí pronajímatel odpisy (pokud se nejedná o majetek, který se neodepisuje). Odpisy evidujeme na nákladovém účtu Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Odpisy se postupně kumulují na účtech ve skupině

Oprávkou k dlouhodobému nehmotnému majetku, nebo ve skupině Oprávkou k dlouhodobému hmotnému majetku. V případě odkupu majetku nájemcem, pronajímatel vyřadí majetek z evidence a obdrží tržbu od odběratele na účet Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.

Ve schématu číslo dva je znázorněno, jak pronajímatel účtuje o poskytnuté službě

Schéma 2 - evidování finančního leasingu dle ČPÚ u pronajímatele

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.1 Příklad – finanční leasing dle ČPÚ

Doba pronájmu motorového vozidla u finančního leasingu dle ČPÚ je sjednána na 5 let, tj. 60 měsíců. Leasingová společnost si za svoji činnost účtuje měsíční marži ve výši 400,- Kč. Účetní jednotka splácí měsíčně závazek vůči leasingové společnosti ve výši 4.500,- Kč. Po skončení nájmu odkoupí účetní jednotka motorové vozidlo od leasingové společnosti za symbolickou hodnotu 1.000,- Kč. Nájemce je plátcem DPH.

Použité účty: 221 – Bankovní účty
 321 – Dodavatelé
 343 – Daň z přidané hodnoty
 381 – Náklady příštích období
 518 – Ostatní služby
 501 – Spotřeba materiálu
 75x – Podrozvahový účet
 79x – Podrozvahový účet

V tabulce číslo jedna je uveden splátkový kalendář, který leasingová společnost poskytnula účetní jednotce.

Tabulka 1 - Splátkový kalendář finančního leasingu dle ČPÚ (částky jsou v celých Kč)

č.	Datum splatnosti	Vstupní cena bez DPH	DPH 21%	Marže leasingové společnosti	DPH 21 %	Celkem
1.	1. 6. 2017	90 000	18 900			108 900
2.	1. 6. 2017	4 500	945	400	84	5 929
3.	1. 7. 2017	4 500	945	400	84	5 929
4.	1. 8. 2017	4 500	945	400	84	5 929
...						
61.	1. 5. 2022	4 500	945	400	84	5 929
62.	Celkem	360 000	75 600	24 000	5 040	464 640

Zdroj: vlastní zpracování

DPH činí 21%, vypočítává se u vstupní ceny – předkontace a jednotlivých měsíčních splátek a u marže leasingové společnosti:

$$90\,000 * 0,21 = 18\,900,-$$

$$4\,500 * 0,21 = 945,-$$

$$400 * 0,21 = 84,-$$

Částka celkem uvádí, kolik musí nájemce uhradit k sjednanému datu. Je dána součtem všech částek uvedených v řádku pro daný měsíc:

$$90\,000 + 18\,900 = 108\,900,-$$

$$4\,500 + 945 + 400 + 84 = 5\,929,-$$

Hodnota leasingu je dána součtem Vstupní ceny bez DPH a Marže dané leasingové společnosti:

$$360\,000 + 24\,000 = 384\,000,- \text{ Kč.}$$

Měsíční náklad pro účetní jednotku je dán podílem z celkové hodnoty leasingu a počtem měsíců, po které je finanční leasing smluven:

$$384\,000 / 60 = 6\,400,- \text{ Kč.}$$

V tabulce číslo dvě jsou uvedeny daňové náklady, které nájemce vykazuje.

Tabulka 2 - Daňové náklady finančního leasingu dle ČPÚ

Rok	Počet měsíců nájmu	Daňové náklady
2017	7	44 800
2018	12	76 800
2019	12	76 800
2020	12	76 800
2021	12	76 800
2022	5	32 000
Celkem	60	384 000

Zdroj: vlastní zpracování

Daňový náklad v daném roce se vypočítá pomocí měsíčních nákladů a počtem měsíců daného roku:

$$7 * 6\,400 = 44\,800,-$$

$$12 * 6\,400 = 76\,800,-$$

Součet daňových nákladů celkem se musí opět rovnat celkové hodnotě leasingu.

V tabulce číslo tři jsou zaúčtovány účetní operace v příslušné výši a na příslušný účet, dle účetní osnovy. Případnou následnou analytiku účtů by si zvolila účetní jednotka sama.

Tabulka 3 - Účtování finančního leasingu dle ČPÚ

č.	Popis účetního případu	Částka (Kč)	MD	DAL
ROK 2017				
1.	Zařazení automobilu do podrozvahové evidence	360 000,00	75x	79x
2.	Předpis zvýšené splátky	90 000,00	381	321
	DPH	18 900,00	343	321
3.	Úhrada akontace	108 900,00	321	221
4.	Předpis všech 7 splátek	34 300,00	518	321
	DPH	7 203,00	343	321
5.	Úhrada splátek	41 503,00	321	221

6.	Podíl zvýšené splátky za rok 2017	10 500,00	518	381
	ROK 2018			
7.	Předpisy všech 12 splátek	58 800,00	518	321
	DPH	12 348,00	343	321
8.	Úhrada splátek	71 148,00	321	221
9.	Podíl zvýšené splátky za rok 2018	18 000,00	518	381
	ROK 2019			
10.	Předpisy všech 12 splátek	58 800,00	518	321
	DPH	12 348,00	343	321
11.	Úhrada splátek	71 148,00	321	221
12.	Podíl zvýšené splátky za rok 2019	18 000,00	518	381
	ROK 2020			
13.	Předpisy všech 12 splátek	58 800,00	518	321
	DPH	12 348,00	343	321
14.	Úhrada splátek	71 148,00	321	221
15.	Podíl zvýšené splátky za rok 2020	18 000,00	518	381
	ROK 2021			
16.	Předpisy všech 12 splátek	58 800,00	518	321
	DPH	12 348,00	343	321
17.	Úhrada splátek	71 148,00	321	221
18.	Podíl zvýšené splátky za rok 2021	18 000,00	518	381
	ROK 2022			
22.	Předpisy všech 5 splátek	24 500,00	518	321
	DPH	5 145,00	343	321
23.	Úhrada splátek	29 645,00	321	221
24.	Podíl zvýšené splátky za rok 2022	7 500,00	518	381
25.	Odkup automobilu			
	-zdanitelné plnění	1 000,00	501	321
	-DPH	220,00	343	321
26.	Úhrada faktury z běžného účtu	1 220,00	321	221

Zdroj: vlastní zpracování a dle knižního zdroje (HRUŠKA, 2018)

Účetní jednotka bude hradit nájemné každý měsíc, pro zjednodušení je uveden souhrn všech měsíčních splátek za daný rok. To znamená, že zahrne měsíční splátku do nákladů a následně splátku spolu s DPH ji pronajímateli uhradí ze svého běžného účtu. Až na konci každého roku zahrne do nákladů poměrnou část první navýšené splátky.

Po skončení doby nájmu odkoupí nájemce dle smlouvy motorové vozidlo za symbolickou částku 1 000,- Kč, kterou zahrne do nákladů na příslušný nákladový účet a uhradí ji.

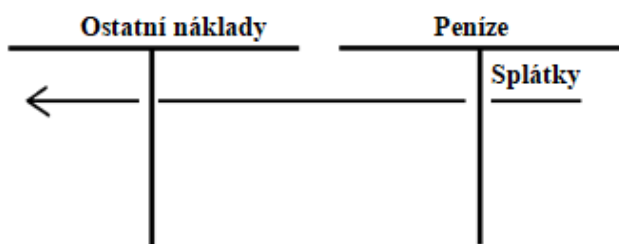
Operativní leasing

Účtování o operativním leasingu je podstatně jednodušší jak na straně nájemce, tak na straně pronajímatele. Nájemce ani pronajímatel neúčtují o akontaci ani o odkupu předmětu leasingové smlouvy. Účtují po celou dobu leasingu pouze o měsíčních splátkách.

U **nájemce** se k evidování leasingové splátky každý měsíc využívá nákladový účet Ostatní služby.

Ve schématu číslo tři je znázorněno, jak nájemce účtuje o závazku

Schéma 3 - evidování operativního leasingu dle ČPÚ u nájemce

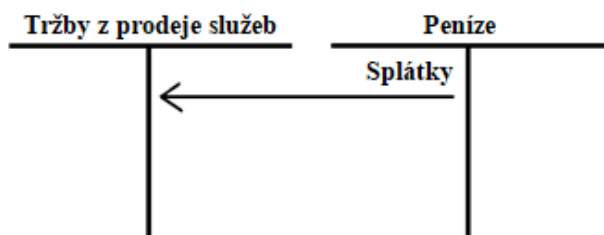
Zdroj: vlastní zpracování

U **pronajímatele** se přijatá splátka leasingu eviduje na účet Tržby z prodeje služeb. V roli vlastníka provádí pronajímatel odpisy (pokud se nejedná o majetek, který se neodepisuje). Odpisy evidujeme na nákladovém účtu Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Odpisy se postupně kumulují na účtech ve skupině Oprávky k dlouhodobému

nehmotnému majetku nebo ve skupině Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku. Případně účtujeme na nákladové účty opravy, servis a další.

Ve schématu číslo čtyři je znázorněno, jak pronajímatel účtuje o poskytnuté službě.

Schéma 4 - evidování operativního leasingu dle ČPÚ u pronajímatele

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.2 Příklad – operativní leasing dle ČPÚ

Doba pronájmu motorového vozidla u operativního leasingu dle ČPÚ je sjednána na 3 roky, tj. 36 měsíců, neboť operativní leasing bývá sjednáván na kratší dobu, nejedná se o dlouhodobý pronájem. Leasingová společnost si za svoji činnost účtuje podstatně vyšší měsíční marži ve výši 800,- Kč. Marže zahrnuje veškeré služby spojené s provozem automobilu. Ve službách bývá zpravidla zahrnutý servis, opravy, pojištění a další. Účetní jednotka splácí měsíčně závazek vůči leasingové společnosti ve výši 6.000,- Kč. Nájemce je plátcem DPH.

Použité účty: 221 – Bankovní účty
321 – Dodavatelé
343 – Daň z přidané hodnoty
518 – Ostatní služby

V tabulce číslo čtyři je uveden splátkový kalendář, který leasingová společnost poskytla účetní jednotce.

Tabulka 4 - Splátkový kalendář operativního leasingu dle ČPÚ (částky jsou v celých Kč)

č.	Datum splatnosti	Vstupní cena bez DPH	DPH 21%	Marže leasingové společnosti	DPH 21 %	Celkem
1.	1. 6. 2017	10 000	2 100	800	168	13 068
2.	1. 7. 2017	10 000	2 100	800	168	13 068
3.	1. 8. 2017	10 000	2 100	800	168	13 068
4.	1. 9. 2017	10 000	2 100	800	168	13 068
...						
36.	1. 5. 2020	10 000	2 100	800	168	13 068
37.	Celkem	360 000	75 600	28 800	6 048	470 448

Zdroj: vlastní zpracování

DPH činí 21%, vypočítává se u vstupní ceny – jednotlivých měsíčních splátek a u marže leasingové společnosti:

$$10\,000 * 0,21 = 2\,100,-$$

$$800 * 0,21 = 168,-$$

Částka celkem uvádí, kolik musí nájemce uhradit k sjednanému datu. Je dána součtem všech částek uvedených v řádku pro daný měsíc:

$$10\,000 + 2\,100 + 800 + 168 = 13\,068,-$$

Hodnota leasingu je dána součtem Vstupní ceny bez DPH a Marže dané leasingové společnosti:

$$360\,000 + 28\,800 = 388\,800,- \text{ Kč.}$$

Měsíční náklad pro účetní jednotku je dán podílem z celkové hodnoty leasingu a počtem měsíců, po které je finanční leasing smluven:

$$388\,800 / 36 = 10\,800,- \text{ Kč.}$$

V tabulce číslo pět jsou uvedeny daňové náklady, které nájemce vykazuje ve svých výkazech.

Tabulka 5 - Daňové náklady operativního leasingu dle ČPÚ

Rok	Počet měsíců nájmu	Daňové náklady
2017	7	75 600
2018	12	129 600
2019	12	129 600
2020	5	54 000
Celkem	36	388 800

Zdroj: vlastní zpracování

Daňový náklad v daném roce se vypočítá pomocí měsíčních nákladů a počtem měsíců daného roku:

$$7 * 10\,800 = 75\,600,-$$

$$12 * 10\,800 = 129\,600,-$$

Součet daňových nákladů celkem se musí opět rovnat celkové hodnotě leasingu.

V tabulce číslo šest jsou zaúčtovány účetní operace v příslušné výši a na příslušný účet, dle účetní osnovy. Případnou následnou analytiku účtů by si zvolila účetní jednotka sama.

Tabulka 6 - Účtování o operativním leasingu dle ČPÚ

č.	Popis účetního případu	Částka (Kč)	MD	DAL
	ROK 2017			
1.	Předpis všech 7. měsíčních splátek	47 600,00	518	321
	DPH	9 996,00	343	321
2.	Úhrada splátek	57 596,00	321	221
	ROK 2018			
3.	Předpis všech 12. měsíční splátek	81 600,00	518	321
	DPH	17 136,00	343	321
4.	Úhrada splátky	98 736,00	321	221
	ROK 2019			

3.	Předpis všech 12. měsíční splátek	81 600,00	518	321
	DPH	17 136,00	343	321
4.	Úhrada splátky	98 736,00	321	221
ROK 2020				
3.	Předpis všech 5. měsíční splátek	34 000,00	518	321
	DPH	7 140,00	343	321
4.	Úhrada splátky	41 140,00	321	221

Zdroj: vlastní zpracování a dle knižního zdroje (HRUŠKA, 2018)

Účetní operace – předpis nájemného a jeho následná úhrada bude účetní jednotka opakovaně účtovat každý kalendářní měsíc. To znamená, že zahrne měsíční splátku do nákladů a následně splátku spolu s DPH pronajímateli uhradí ze svého běžného účtu. Takto bude postupovat po celých 36 měsících. V této tabulce jsou znázorněné splátky za celý rok.

4.2 Účtování a účetní vykazování leasingu dle IFRS

Od 1. ledna 2019 přechází vykazování finančního a operativního leasingu ze standardu IAS 17 na nový standard IFRS 16. Praktická část této bakalářské práce postupuje v rámci nového standardu IFRS 16.

V této kapitole budou uvedeny postupy účetního vykazování leasingu dle mezinárodních standardů na vzorovém příkladu pomocí schématu z pohledu nájemce i pronajímatele, dále bude sestaven detailnější modelový příklad jen z pohledu nájemce.

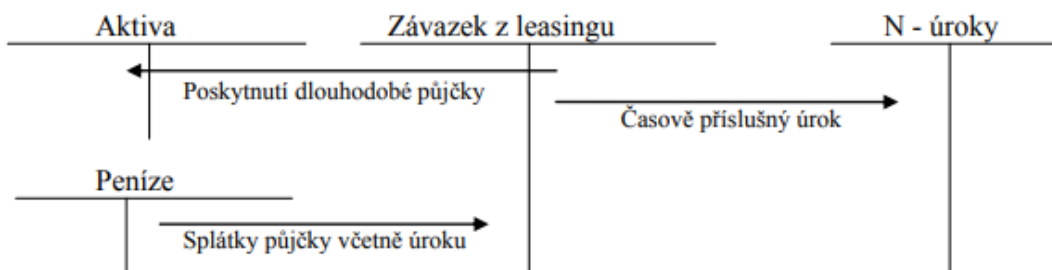
Účetní případy v modelovém příkladu budou zaúčtovány na účty, které jsou používány v rámci českých účetních standardů, a to z důvodu zřetelnějšího porovnání.

Nájemce musí vykázat aktivum, které je předmětem leasingové smlouvy, ve své rozvaze. K evidování využije majetkový účet Samostatné movité věci a soubory movitých věcí a účet Závazky z pronájmu, který vyjadřuje dlouhodobý závazek nájemce z leasingu. Aktivum bude muset odepisovat na příslušných účtech Odpisy dlouhodobého nehmotného

a hmotného majetku a jejich kumulaci na účtu Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí.

Ve schématu číslo pět je znázorněno, jak nájemce účtuje o závazku.

Schéma 5 - evidování leasingu dle IFRS u nájemce

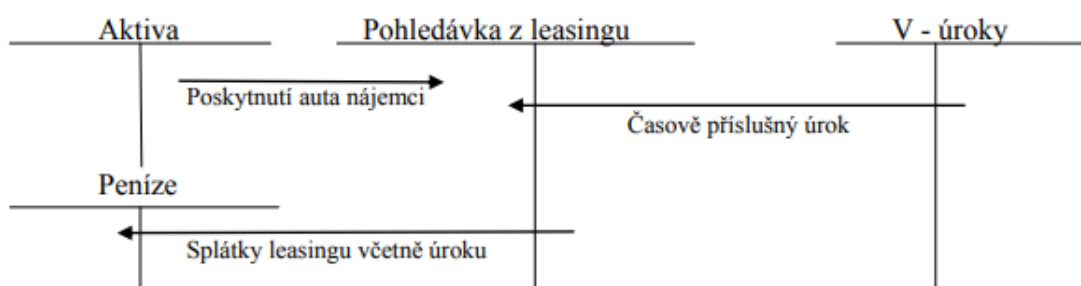

Zdroj: (Dvořáková, 2008)

Pronajímatel musí vykázat předmět nájmu ze svých Aktiv a evidovat ho jako Pohledávku, kterou nájemce splácí. K evidování zisku z pronájmu bude využívat výnosový účet Úroky.

Ve schématu číslo šest je znázorněno, jak pronajímatel účtuje o poskytnuté službě.

Schéma 6 - evidování leasingu dle IFRS u pronajímatele

Zdroj: (Dvořáková, 2008)

4.2.1 Příklad – leasing dle IFRS

Doba pronájmu motorového vozidla u leasingu dle IFRS 16 je sjednána na 5 let, tj. 60 měsíců. Leasingová společnost si za svoji činnost účtuje měsíční marži ve výši 400,- Kč. Účetní jednotka splácí měsíčně závazek vůči leasingové společnosti ve výši 4.500,- Kč.

Nájemce bude mít k dispozici umořovací tabulku, kde je zachycen každý měsíc počáteční stav závazku, výše platby závazku, úrok a konečný stav závazku. Nájemce je plátcem DPH.

Použité účty: 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí

221 – Bankovní účty

343 – Daň z přidané hodnoty

474 – Závazky z pronájmu

551 – Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

562 – Úroky

V tabulce číslo sedm je uveden splátkový kalendář, který leasingová společnost poskytla účetní jednotce.

Tabulka 7 - Splátkový kalendář leasingu dle IFRS (částky jsou v celých Kč)

č.	Datum splatnosti	Vstupní cena bez DPH	DPH 21%	Marže leasingové společnosti	DPH 21 %	Celkem
1.	1. 6. 2017	90 000	18 900			108 900
2.	1. 6. 2017	4 500	945	400	84	5 929
3.	1. 7. 2017	4 500	945	400	84	5 929
4.	1. 8. 2017	4 500	945	400	84	5 929
...						
61.	1. 5. 2022	4 500	945	400	84	5 929
62.	Celkem	360 000	75 600	24 000	5 040	464 640

Zdroj: vlastní zpracování

DPH činí 21%, vypočítává se u vstupní ceny – předkontace a jednotlivých měsíčních splátek a u marže leasingové společnosti:

$$90\,000 * 0,21 = 18\,900,-$$

$$4\,500 * 0,21 = 945,-$$

$$400 * 0,21 = 84,-$$

Částka celkem uvádí, kolik musí nájemce uhradit k sjednanému datu. Je dána součtem všech částek uvedených v řádku pro daný měsíc:

$$90\,000 + 18\,900 = 108\,900,-$$

$$4\,500 + 945 + 400 + 84 = 5\,929,-$$

Hodnota leasingu je dána součtem Vstupní ceny bez DPH a Marže dané leasingové společnosti:

$$360\,000 + 24\,000 = 384\,000,- \text{ Kč.}$$

Měsíční náklad pro účetní jednotku je dán podílem z celkové hodnoty leasingu a počtem měsíců, po které je finanční leasing smluven:

$$384\,000 / 60 = 6\,400,- \text{ Kč.}$$

V tabulce číslo 8 je uveden umořovací plán, ve kterém je přehledně uvedena výše úroku z každé měsíční platby.

Tabulka 8 - Umořovací plán pro závazek z leasingu dle IFRS (částky jsou v celých Kč)

č.	Datum splatnosti	Počáteční stav závazku	Platba	Úrok	Konečný stav závazku
1.	1. 6. 2017	294 000	4 900	754	289 100
2.	1. 7. 2017	289 100	4 900	742	284 200
3.	1. 8. 2017	284 200	4 900	731	279 300
4.	1. 9. 2017	279 300	4 900	720	274 400
...					
7.	Celkem 2017	-	34 300	5 037	-
19.	Celkem 2018	-	58 800	7 308	-
31.	Celkem 2019	-	58 800	5 588	-
43.	Celkem 2020	-	58 800	3 810	-
55.	Celkem 2021	-	58 800	1 985	-
...					
60.	1. 4. 2022	9 800	4 900	41	4 900
61.	1. 6. 2022	4 900	4 900	28	0
62.	Celkem 2022	-	24 500	272	-
63.	CELKEM	-	294 000	24 000	

Zdroj: vlastní zpracování

Úrok se vypočítá jako počáteční stav závazku krát úroková míra. Pro výpočet úroků je odhadnutá inkrementální úroková sazba na 0,256% měsíčně.

$$294\ 000 * 0,00256 = 753,574$$

$$(294\ 000 - 4\ 900) * 0,00256 = 742,114$$

Konečný stav se vypočítá jako počáteční stav minus platba.

$$294\ 000 - 4\ 900 = 289\ 100$$

V tabulce číslo devět jsou uvedeny odpisy motorového vozidla za příslušný rok.

Tabulka 9 - Odpisy předmětu leasingu

Rok	Počet měsíců	Daňové náklady
2017	7	42 000
2018	12	72 000
2019	12	72 000
2020	12	72 000
2021	12	72 000
2022	5	30 000
Celkem	60	360 000

Zdroj: vlastní zpracování

Nájemce využívá metodu lineárních odpisů a nulovou cenu při vyřazení. Předmět leasingu bude nájemce využívat po dobu pěti let. Počáteční cenu vydělíme počtem roků:

$$\text{Roční odpis} = \text{PC} / \text{počet let}$$

$$360\ 000 / 5 = 72\ 000,-$$

Protože nájemce začal užívat předmět leasingu až v červnu, bude odpis v roce 2017 jiný a následně i v roce 2022. Je třeba vypočítat hodnotu odpisu za jeden kalendářní měsíc:

$$72\ 000 / 12 = 6\ 000,-$$

$$\text{Odpis pro rok 2017: } 6\ 000 * 7 = 42\ 000,-$$

$$\text{Odpis pro rok 2022: } 6\ 000 * 5 = 30\ 000,-$$

V tabulce číslo 10 jsou zaúčtovány účetní operace v příslušné výši a na příslušný účet, dle účetní osnovy. Případnou následnou analytiku účtů by si zvolila účetní jednotka sama.

Tabulka 10 - Účtování leasingu dle IFRS

č.	Popis účetního případu	Částka (Kč)	MD	DAL
ROK 2017				
1.	Úhrada akontace	90 000,00	022	221
	-DPH	18 900,00	343	221
2.	Zařazení motorového vozidla do rozvahy	270 000,00	022	474
3.	Úhrada 6 měsíčních splátek -úmor	34 300,00	474	221
	-DPH	7 203,00	343	221
4.	Úrok za rok 2017	5 037,00	562	474
5.	Odpisy za rok 2017	42 000,00	551	082
ROK 2018				
6.	Úhrada 12. Měsíční splátky			
	-úmor	58 800,00	474	221
	-DPH	12 348,00	343	221
7.	Úrok za rok 2018	7 308,00	562	474
8.	Odpisy za rok 2018	72 000,00	551	082
ROK 2019				
9.	Úhrada 12. Měsíční splátky			
	-úmor	58 800,00	474	221
	-DPH	12 348,00	343	221
10.	Úrok za rok 2018	5 588,00	562	474
11.	Odpisy za rok 2019	72 000,00	551	082
ROK 2020				
12.	Úhrada 12. Měsíční splátky			
	-úmor	58 800,00	474	221
	-DPH	12 348,00	343	221

13.	Úrok za rok 2018	3 810,00	562	474
14.	Odpisy za rok 2020	72 000,00	551	082
	ROK 2021			
15.	Úhrada 12. Měsíční splátky			
	-úmor	58 800,00	474	221
	-DPH	12 348,00	343	221
16.	Úrok za rok 2018	1 985,00	562	474
17.	Odpisy za rok 2021	72 000,00	551	082
	ROK 2022			
18.	Úhrada 5. měsíční splátky			
	-úmor	24 500,00	474	221
	-DPH	5 145,00	343	221
19.	Úrok za rok 2022	272,00	562	474
20.	Odpisy za rok 2022	30 000,00	551	082
21.	Odkup majetku	1 000,00	501	221

Zdroj: vlastní zpracování

Každý měsíc nájemce uhradí měsíční splátku, která se skládá z úvazku (úmor), úroku (za poskytnutí leasingu) a DPH. Každý rok zahrne do nákladů daňové odpisy a kumuluje jejich výši na účet opravek. Po skončení nájmu odkoupí nájemce motorové vozidlo za 1 000,- Kč.

4.3 Dopady a rozdílnosti vykazování leasingů ve výkazech

Budou sestaveny výkazy – rozvaha a výkaz zisků a ztrát, ve kterých budou následně vykázány účty, které byly použity v předchozích příkladech. Mělo by tak být zřetelné, jak jednotlivé způsoby vykazování leasingu ovlivní výši hospodářského výsledku a majetku ze strany nájemce.

4.3.1 Finanční leasing dle ČPÚ

V tabulce číslo jedenáct je sestavena výsledná rozvaha dle účtování finančního leasingu

Tabulka 11 - Rozvaha u finančního leasingu dle ČPÚ

Rozvaha (v celých Kč)			
ROK 2017			
Peníze	-108.900 - 41.503	HV	- 44.800
Náklady příštích období	90.000 -10.500	Dodavatelé	108.900 34.300 7.203 - 108.900 - 41.503
DPH	18.900 7.203		
Celkem	-44.800	Celkem	- 44.800
ROK 2018			
Peníze	-71.148	HV	- 76.800
Náklady příštích období	-18.000	Dodavatelé	58.800 12.348 - 71.148
DPH	12.348		
Celkem	-76.800	Celkem	- 76.800
ROK 2019			
Peníze	-71.148	HV	- 76.800
Náklady příštích období	-18.000	Dodavatelé	58.800 12.348 -71.148
DPH	12.348		
Celkem	-76.800	Celkem	- 76.800
ROK 2020			
Peníze	-71.148	HV	- 76.800
Náklady příštích období	-18.000	Dodavatelé	58.800 12.348 -71.148
DPH	12.348		
Celkem	-76.800	Celkem	- 76.800
ROK 2021			
Peníze	-71.148	HV	- 76.800
Náklady příštích období	-18.000	Dodavatelé	58.800

		12.348	
		-71.148	
DPH	12.348		
Celkem	-76.800	Celkem	- 76.800
ROK 2022			
Peníze	-29.645 - 1.220	HV	- 33.000
Náklady příštích období	-7.500	Dodavatelé	24.500 5.145 -29.645 1.000 220 - 1.200
DPH	5.145 220		
Celkem	-33.000	Celkem	- 33.000

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce číslo dvanáct je sestaven výkaz zisků a ztrát dle účtování finančního leasingu

Tabulka 12 - Výkaz zisků a ztrát u finančního leasingu dle ČPÚ

Výkaz zisků a ztrát			
ROK 2017			
Náklady	34.300 10.500	Výnosy	0
Celkem	- 44.800		
ROK 2018			
Náklady	58.800 18.000	Výnosy	0
Celkem	- 76.800		
ROK 2019			
Náklady	58.800 18.000	Výnosy	0
Celkem	- 76.800		
ROK 2020			
Náklady	58.800 18.000	Výnosy	0
Celkem	- 76.800		

ROK 2021			
Náklady	58.800	Výnosy	0
	18.000		
Celkem	- 76.800		
ROK 2022			
Náklady	24.500	Výnosy	0
	7.500		
	1.000		
Celkem	- 33.000		

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.2 Operativní leasing dle ČPÚ

V tabulce číslo třináct je sestavena výsledná rozvaha dle účtování operativního leasingu

Tabulka 13 - Rozvaha u operativního leasingu dle ČPÚ

Rozvaha (v celých Kč)			
ROK 2017			
Peníze	-98.736	HV	- 81.600
DPH	17.136	Dodavatelé	81.600
			17.136
			-98.736
Celkem	-81.600	Celkem	- 81.600
ROK 2018			
Peníze	-98.736	HV	- 81.600
DPH	17.136	Dodavatelé	81.600
			17.136
			-98.736
Celkem	-81.600	Celkem	- 81.600
ROK 2019			
Peníze	-98.736	HV	- 81.600
DPH	17.136	Dodavatelé	81.600
			17.136
			-98.736
Celkem	-81.600	Celkem	- 81.600
ROK 2020			

Peníze	-41.140	HV	- 34.000
DPH	7.140	Dodavatelé	34.000 7.140 -41.140
Celkem	-34.000	Celkem	- 34.000

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce číslo čtrnáct je sestaven výkaz zisků a ztrát dle účtování operativního leasingu

Tabulka 14 - Výkaz zisků a ztrát u operativního leasingu dle ČPÚ

Výkaz zisků a ztrát			
ROK 2017			
Náklady	47.600	Výnosy	0
Celkem	- 47.600		
ROK 2018			
Náklady	81.600	Výnosy	0
Celkem	- 81.600		
ROK 2019			
Náklady	81.600	Výnosy	0
Celkem	- 81.600		
ROK 2020			
Náklady	34.000	Výnosy	0
Celkem	- 34.000		

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.3 Leasing dle IFRS

V tabulce číslo patnáct je sestavena výsledná rozvaha dle účtování leasingu z pohledu IFRS

Tabulka 15 - Rozvaha u leasingu dle IFRS

Rozvaha (v celých Kč)			
ROK 2017			
Peníze	-90.000	HV	- 71.037
	-18.900		
	-34.300		
	-7.203		
DPH	18.900	Závazky z pronájmu	294.000
	7.203		-34.300
			5.037
SMV	90.000		
	270.000		
Oprávky k SMV	-42.000		
Celkem	193.700	Celkem	193.700
ROK 2018			
Peníze	-58.800	HV	- 79.308
	-12.348		
DPH	12.348	Závazky z pronájmu	-58.800
			7.308
Oprávky k SMV	-72.000		
Celkem	130.800	Celkem	130.800
ROK 2019			
Peníze	-58.800	HV	- 77.588
	-12.348		
DPH	12.348	Závazky z pronájmu	-58.800
			5.588
Oprávky k SMV	-72.000		
Celkem	130.800	Celkem	130.800
ROK 2020			
Peníze	-58.800	HV	- 75.810
	-12.348		
DPH	12.348	Závazky z pronájmu	-58.800
			3.810
Oprávky k SMV	-72.000		

Celkem	130.800	Celkem	130.800
ROK 2021			
Peníze	-58.800 -12.348	HV	- 73.985
DPH	12.348	Závazky z pronájmu	-58.800 1.985
Oprávky k SMV	-72.000		
Celkem	130.800	Celkem	130.800
ROK 2022			
Peníze	-24.500 -5.145	HV	-30. 272
DPH	5.145	Závazky z pronájmu	-24.500 272
Oprávky k SMV	-30.000		
Celkem	-54.500	Celkem	-54.500

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce číslo šestnáct je sestaven výkaz zisků a ztrát dle účtování leasingu z pohledu IFRS

Tabulka 16 - Výkaz zisků a ztrát u leasingu dle IFRS

Výkaz zisků a ztrát			
ROK 2017			
Náklady	5.037 42.000	Výnosy	0
Celkem	- 47.037		
ROK 2018			
Náklady	7.308 72.000	Výnosy	0
Celkem	- 79.308		
ROK 2019			
Náklady	5.588 72.000	Výnosy	0
Celkem	- 77.588		
ROK 2020			
Náklady	3.810 72.000	Výnosy	0

Celkem	- 75.810	
ROK 2021		
Náklady	1.985 72.000	Výnosy 0
Celkem	- 73.985	
ROK 2022		
Náklady	272 30.000	Výnosy 0
Celkem	- 30.272	

Zdroj: vlastní zpracování

5 Diskuze

Přestože neustále dochází v České republice ke změnám účetních principů za účelem sjednocení s ostatními státy, stále existují značně velké rozdíly. Společnosti, které vedou účetnictví dle Mezinárodních standardů IFRS, se opírají o tzv. koncepční rámec. Ten jasně stanovuje konkrétní pojmy, principy a definice. V rámci českých účetních standardů nic jako koncepční rámec neexistuje. Jednotlivé standardy obsahují postupy a metody týkající se konkrétní oblasti – dlouhodobý majetek, zásoby, opravné položky, zúčtovací vztahy a další.

Značně velký rozdíl lze vidět i u způsobu vykazování leasingu dle české právní úpravy a Mezinárodních standardů IFRS. Praktická část bakalářské práce je zaměřena na vykazování leasingu ze strany nájemce. Předmětem nájmu v této bakalářské práci je motorové vozidlo. Zásadním rozdílem je pojetí motorového vozidla v nájmu, ve vztahu formy a obsahu dané situace. Dle českých právních předpisů má pronajímatel motorové vozidlo zahrnuté ve svém dlouhodobém majetku v rozvaze, protože je vlastníkem vozidla, zatímco dle mezinárodních standardů IFRS je to nájemce, který vykazuje v rozvaze motorové vozidlo, protože z něho čerpá užitky. Jedná o naplnění principu přednosti podstaty nad formou, která je ctěna mezinárodními standardy. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví jsou založeny na přesném a poctivém zobrazení účetních informací.

V případě, že by se hodnotila finanční situace daného podniku, na základě rozvahy a výsledovky, a docházelo by k výpočtům rentability, likvidnosti, zadluženosti a dalším. Výše hodnoty daného automobilu vykazovaného v aktivech, by tyto ukazatele ovlivnila a zkreslila tak výsledky finanční analýzy a posouzení finančního zdraví účetní jednotky.

Dalším značným rozdílem je postup účtování o leasingu. U Mezinárodních standardů IFRS je účtování složitější v porovnání s Českými účetními standardy. Je nezbytné rozlišovat ve splátce výši hodnot úmoru a úroku. Výše částek úmoru a úroku se účtují na jiné účty. Úmor se eviduje na účet pasiv v rámci rozvahy a úrok na nákladový účet v rámci výkazu zisků a ztrát.

Tato rozdílnost může ovlivnit nejen finanční analýzu účetní jednotky, ale také její hospodářský výsledek. V případě české právní úpravy je ovlivněn pouze provozní výsledek hospodaření (zahrnutím měsíčních splátek do provozních nákladů). Ovšem u mezinárodních standardů je kromě provozního výsledku hospodaření (zahrnutím odpisů do provozních nákladů) částečně ovlivněn i finanční výsledek hospodaření (zahrnutím úroků do finančních nákladů).

Na modelovém příkladu je rozdílnost pojetí leasingů dle ČPÚ a IFRS znázorněna. Dle českých právních předpisů nájemce pouze hradí pronajímateli měsíční splátky za poskytnutí služby a celou jejich výši účtuje do nákladů na příslušný účet. Nájemce dle Mezinárodních standardů IFRS vykazuje motorové vozidlo v aktivech a celkovou výši měsíční splátky dělí na úmor a úrok, o kterých účtuje na jiné účty. Do nákladů zahrnuje úroky vyplývající z leasingové smlouvy a odpisy motorového vozidla.

6 Závěr

V bakalářské práci je porovnána klasifikace leasingu dle české právní úpravy účetnictví a Mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS. V teoretické části práce jsou podrobně rozebrány způsoby účtování a vykazování finančního a operativního leasingu dle české právní úpravy účetnictví v porovnání s Mezinárodními standardy IFRS. Jsou zde zachyceny obecné charakteristiky, metody a postupy pro evidování pořízení majetku formou leasingu. Dále jsou podrobně rozebrány standardy IAS 17 – Leasingy a IFRS 16 – Leasing.

Mezi českými účetními standardy a Mezinárodními standardy účetního výkaznictví existuje jistá srovnatelnost, ale často se spíše jedná o odlišné přístupy k jednotlivým problematikám. Hlavní odlišností účtování v obou přístupech je podstata jednotlivých účetních standardů. České účetnictví je založeno na pravidlech a postupech, ale Mezinárodní standardy účetního výkaznictví jsou založeny na principech.

Teoretické poznatky uvedené v první části mé bakalářské práce jsou následně praktikovány v praktické části na schématech a modelových situacích řešených dle české právní úpravy účetnictví a dle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS. Modelové situace jsou zachyceny pouze ze strany nájemce. Postupy při účtování leasingové agendy se liší v závislosti na právních úpravách obou systémů. V závěru práce dochází k rozsáhlé komparaci obou metodik a zachycení významných odlišností ve finančních výkazech. Z porovnání obou účetních rámců vyplývá, že mezi oběma rámci existují značné rozdíly.

Odlišně chápaný pojem vlastnictví je hlavním rozdílem obou systémů. Dle Mezinárodních standardů IFRS je předmět nájmu vedený po celou dobu trvání leasingové smlouvy v aktivech nájemce. Naopak ale dle českého účetnictví je předmět nájmu, po celou dobu trvání leasingové smlouvy, evidováno v účetních výkazech pronajímatele. Může tak dojít ke zkreslení ukazatelů výkonnosti účetní jednotky.

Odlišný způsob evidování měsíčních splátek je dalším rozdílem obou systémů. Dle českých právních úprav se měsíční splátka zahrne do nákladů v celé její výši, zatímco dle mezinárodních standardů se do nákladů zahrne jen její část, a to úroky vyplývající z leasingové smlouvy. Nájemce dle mezinárodních standardů dále zahrne do nákladů odpisy z motorového vozidla. Tyto skutečnosti mohou mít za následek ovlivnění hospodářského výsledku účetní jednotky.

V rámci českého účetnictví však postupně dochází ke sjednocování s Mezinárodními standardy IFRS a dá se předpokládat, že tento proces bude v budoucnu i nadále pokračovat.

7 Seznam použitých zdrojů

BOHUŠOVÁ, Hana. *Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS : vybrané IAS/IFRS v podmínkách českých podniků*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-366-9

BŘEZINOVÁ, Hana. *Účetní předpisy pro vybrané účetní jednotky*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-581-9

ČLFA, česká leasingová a finanční asociace. *Finanční a operativní leasing* [online]. [cit. 2018-09-15]. Dostupné z: <https://www.clfa.cz/nez-si-pujcite/financni-a-operativni-leasing>.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8

HRUŠKA, Vladimír. *Účetní případy pro praxi*. Praha: GRADA Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0866-4

JÍLEK, Josef a Jitka SVOBODOVÁ. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS)*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4255-7

KRUPOVÁ, Lenka. *Leasingy podle IFRS*. Praha: VOX, 2017. ISBN 978-80-87480-54-0

Leasing – cz, vše o leasingu. *Finanční leasing* [online]. [cit. 2018-09-11]. Dostupné z: <http://leasing-cz.cz/financni-leasing/>

Leasing – cz, vše o leasingu. *Operativní leasing* [online]. [cit. 2018-09-11]. Dostupné z: <http://leasing-cz.cz/operativni-leasing/>

SHAMROCK, Steven E. *IFRS and US GAAP: a comprehensive comparison*. Hoboken, N.J.: Wiley, 2012, x, 213 p.

SKÁLOVÁ, Jana a kolektiv. *Podvojně účetnictví 2018*. Praha: Grada Publishing, 2018. ISBN 978-80-271-0868

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2016*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0031-6

STÁROVÁ, Marta a kolektiv. *Asymmetries in accounting information*. Praha: PowerPrint, 2014. ISBN 978-80-87994-10-8

ÚZ 1177. *České účetní standardy*. ČR: Sagit, 2017.

VALOUCH, Petr. *Leasingy v praxi*. Praha: GRADA Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4081-1

VYCHOPĚŇ, Jiří. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-590-8

8 Seznam tabulek a schémat

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Splátkový kalendář finančního leasingu dle ČPÚ	36
Tabulka 2 - Daňové náklady finančního leasingu dle ČPÚ	37
Tabulka 3 - Účtování finančního leasingu dle ČPÚ	37
Tabulka 4 - Splátkový kalendář operativního leasingu dle ČPÚ	41
Tabulka 5 - Daňové náklady finančního leasingu dle ČPÚ	42
Tabulka 6 - Účtování o operativním leasingu dle ČPÚ	42
Tabulka 7 - Splátkový kalendář leasingu dle IFRS	45
Tabulka 8 - Umořovací plán pro závazek z leasingu dle IFRS	46
Tabulka 9 - Odpisy předmětu leasingu	47
Tabulka 10 - Účtování leasingu dle IFRS	48
Tabulka 11 - Rozvaha u finančního leasingu dle ČPÚ	50
Tabulka 12 - Výkaz zisků a ztrát u finančního leasingu dle ČPÚ	51
Tabulka 13 - Rozvaha u operativního leasingu dle ČPÚ	52
Tabulka 14 - Výkaz zisků a ztrát u operativního leasingu dle ČPÚ	53
Tabulka 15 - Rozvaha u leasingu dle IFRS	54
Tabulka 16 - Výkaz zisků a ztrát u leasingu dle IFRS	55

8.2 Seznam schémat

Schéma 1 - evidování finančního leasingu dle ČPÚ u nájemce	34
Schéma 2 - evidování finančního leasingu dle ČPÚ u pronajímatele	35
Schéma 3 - evidování operativního leasingu dle ČPÚ u nájemce	39
Schéma 4 - evidování operativního leasingu dle ČPÚ u pronajímatele	40
Schéma 5 - evidování leasingu dle IFRS u nájemce	44
Schéma 6 - evidování leasingu dle IFRS u pronajímatele	44

9 Přílohy

9.1 Příloha 1: Výčet Českých účetních standardů

Číslo	Název
001	Účty a zásady účtování na účtech
002	Otevírání a uzavírání účetních knih
003	Odložená daň
004	Rezervy
005	Opravné položky
006	Kurzové rozdíly
007	Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
008	Operace s cennými papíry a podíly
009	Deriváty
010	Zvláštní operace s pohledávkami
011	Operace s podnikem
012	Změny vlastního kapitálu
013	Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
014	Dlouhodobý finanční majetek
015	Zásoby
016	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
017	Zúčtovací vztahy
018	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
019	Náklady a výnosy
020	Konsolidace
021	Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace
022	Inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
023	Přehled o peněžních tocích

9.2 Příloha 2: Seznam platných standardů IFRS

Číslo	Název
IFRS 1	První aplikace IFRS
IFRS 2	Úhrady vázané na akcie
IFRS 3	Podnikové kombinace
IFRS 4	Pojišťovací smlouvy
IFRS 5	Dlouhodobá aktiva držena k prodeji a ukončované činnosti
IFRS 6	Průzkum a hodnocení nerostných zdrojů
IFRS 7	Finanční nástroje, zveřejňování
IFRS 8	Provozní segmenty
IFRS 9	Finanční nástroje
IFRS 10	Konsolidovaná účetní závěrka
IFRS 11	Společná uspořádání
IFRS 12	Zveřejnění podílů v jiných účetních jednotkách
IFRS 13	Ocenění v reálné hodnotě
IFRS 14	Řízení odložených účtů u regulovaných aktivit
IFRS 15	Výnosy ze smluv s odběrateli
IFRS 16	Leasingy
IFRS 17	Pojistné smlouvy
IAS 1	Sestavování a zveřejňování účetní závěrky
IAS 2	Zásoby
IAS 7	Výkaz o peněžních tocích
IAS 8	Účetní pravidla, změny v účetních odhadech, řešení chyb
IAS 10	Události po rozvahovém dni
IAS 11	Stavební smlouvy
IAS 12	Daně ze zisku
IAS 16	Pozemky, budovy a zařízení
IAS 17	Leasingy
IAS 19	Zaměstnanecké požitky
IAS 20	Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory

IAS 21	Dopady změn směnných kurzů cizích měn
IAS 23	Výpůjční náklady
IAS 24	Zveřejňování přízněných stran
IAS 26	Penzijní plány
IAS 27	Nekonsolidovaná účetní závěrka
IAS 28	Investice do přidružených a společných podniků
IAS 29	Vykazování v hyperinflačních ekonomikách
IAS 32	Finanční nástroje: prezentace (vykazování)
IAS 33	Zisk na akcii
IAS 34	Mezitímní účetní výkaznictví
IAS 36	Snížení hodnoty aktiv
IAS 37	Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky
IAS 38	Nehmotná aktiva
IAS 39	Finanční nástroje: účtování a oceňování
IAS 40	Investice do nemovitostí
IAS 41	Zemědělství

9.3 Příloha 3: Účtová osnova

Účtová třída 0 - DLOUHODOBÝ MAJETEK

- 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek**
- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ostatní ocenitelná práva
- 015 - Goodwill
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný**
- 021 - Stavby
- 022 - Hmotné movité věci a jejich soubory
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny
- 029 - Jiný dlouhodobý hmotný majetek
- 03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný**
- 031 - Pozemky
- 032 - Umělecká díla a sbírky
- 04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek**
- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku
- 05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek**
- 051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek
- 06 - Dlouhodobý finanční majetek**
- 061 - Podíly v ovládaných a řízených osobách
- 062 - Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
- 063 - Ostatní cenné papíry a podíly
- 065 - Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- 066 - Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba
- 067 - Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv
- 068 - Ostatní zápůjčky a úvěry
- 069 - Jiný dlouhodobý finanční majetek
- 07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku**
- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 - Oprávky k softwaru
- 074 - Oprávky k ocenitelným právům
- 075 - Oprávky ke goodwillu
- 079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku
- 08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku**
- 081 - Oprávky ke stavbám

- 082 - Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům
- 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 - Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
- 089 - Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku
- 09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku**
- 091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek
- 096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 - Oceňovací rozdíl k nabytému majetku
- 098 - Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

Účtová třída 1 - ZÁSoby

- 11 - Materiál**
- 111 - Pořízení materiálu
- 112 - Materiál na skladě
- 119 - Materiál na cestě
- 12 - Zásoby vlastní činnosti**
- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary
- 123 - Výrobky
- 124 - Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny
- 13 - Zboží**
- 131 - Pořízení zboží
- 132 - Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 - Zboží na cestě
- 15 - Poskytnuté zálohy na zásoby**
- 151 - Poskytnuté zálohy na materiál
- 152 - Poskytnuté zálohy na zvířata
- 153 - Poskytnuté zálohy na zboží
- 19 - Opravné položky k zásobám**
- 191 - Opravná položka k materiálu
- 192 - Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 - Opravná položka k polotovarům
- 194 - Opravná položka k výrobkům
- 195 - Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám
- 196 - Opravná položka ke zboží

- 197 - Opravná položka k zálohám na materiál
- 198 - Opravná položka k zálohám na zvířata
- 199 - Opravná položka k zálohám na zboží

Účtová třída 2 - KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY

- 21 - Peněžní prostředky v pokladně**
- 211 - Pokladna
- 213 - Ceniny
- 22 - Peněžní prostředky na účtech**
- 221 - Bankovní účty
- 23 - Krátkodobé úvěry**
- 231 - Krátkodobé úvěry
- 232 - Eskontní úvěry
- 24 - Krátkodobé finanční výpomoci**
- 241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci
- 25 - Krátkodobý finanční majetek**
- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 - Dluhové cenné papíry k obchodování
- 255 - Vlastní dluhopisy
- 256 - Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 - Ostatní cenné papíry
- 259 - Pořizování krátkodobého finančního majetku
- 26 - Převody mezi finančními účty**
- 261 - Peníze na cestě
- 29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku**
- 291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 - ZÚČTOVACÍ VZTAHY

- 31 - Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)**
- 311 - Odběratelé
- 313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 - Poskytnuté provozní zálohy
- 315 - Ostatní pohledávky
- 32 - Závazky (krátkodobé)**
- 321 - Dodavatelé
- 322 - Směnky k úhradě
- 324 - Přijaté provozní zálohy
- 325 - Ostatní závazky
- 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi**

- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
- 34 - Zúčtování daní a dotací**
- 341 - Daň z příjmů
- 342 - Ostatní přímé daně
- 343 - Daň z přidané hodnoty
- 345 - Ostatní daně a poplatky
- 346 - Dotace ze státního rozpočtu
- 347 - Ostatní dotace
- 349 - Spojovací účet k DPH
- 35 - Pohledávky za společníky**
- 351 - Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba
- 352 - Pohledávky - podstatný vliv
- 353 - Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
- 355 - Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
- 358 - Pohledávky ke společníkům společnosti
- 36 - Závazky ke společníkům**
- 361 - Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba
- 362 - Závazky - podstatný vliv
- 364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
- 365 - Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace
- 366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
- 367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 - Závazky ke společníkům společnosti
- 37 - Jiné pohledávky a závazky**
- 371 - Pohledávky z prodeje závodu
- 372 - Závazky z koupě závodu
- 373 - Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
- 374 - Pohledávky z nájmu a pachtu
- 375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 - Nakoupené opce
- 377 - Prodané opce
- 378 - Jiné pohledávky
- 379 - Jiné závazky

38 - Přechodné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady přístích období
- 382 - Komplexní náklady přístích období
- 383 - Výdaje přístích období
- 384 - Výnosy přístích období
- 385 - Příjmy přístích období
- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 - Opravná položka k pohledávkám
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 398 - Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 - KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 - Základní kapitál
- 412 - Ážio
- 413 - Ostatní kapitálové fondy
- 414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 416 - Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací
- 417 - Rozdíly z přeměn obchodních korporací
- 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací
- 419 - Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 - Rezervní fondy
- 422 - Nedělitelný fond
- 423 - Statutární fondy
- 424 - Ostatní fondy ze zisku
- 426 - Jiný výsledek hospodaření minulých let
- 428 - Nerozdělený zisk minulých let
- 429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

- 431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení
- 432 - Zálogy na podíly na zisku

45 - Rezervy

- 451 - Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 453 - Rezerva na daň z příjmů
- 459 - Ostatní rezervy

46 - Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím

- 461 - Dlouhodobé úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

- 471 - Dlouhodobé závazky - ovládaná nebo ovládající osoba
- 472 - Dlouhodobé závazky - podstatný vliv

- 473 - Emitované dluhopisy

- 474 - Závazky z nájmu a pachtu

- 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy

- 478 - Dlouhodobé směnky k úhradě

- 479 - Jiné dlouhodobé závazky

48 - Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

- 491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 - NÁKLADY

50 - Spotřebované nákupy

- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží

51 - Služby

- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
- 523 - Odměny členům orgánů obchodních korporací
- 524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění
- 525 - Ostatní sociální pojištění
- 526 - Zdravotní a sociální poj. individuálního podnikatele
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitých věcí
- 538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

- 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 - Prodaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 - Ostatní pokuty a penále
- 546 - Odpis pohledávky
- 547 - Mimořádné provozní náklady
- 548 - Ostatní provozní náklady
- 549 - Manka a škody z provozní činnosti

55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady přístích období a opravné položky v provozní oblasti

- 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného

- majetku

- 552 - Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů

- 554 - Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

- 555 - Tvorba a zúčtování komplexních nákladů přístích období

- 557 - Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

- 558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti

- 559 - Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

56 - Finanční náklady

- 561 - Prodané cenné papíry a podíly
- 562 - Úroky
- 563 - Kursové ztráty
- 564 - Náklady z přecenění cenných papírů
- 565 - Náklady z finančního majetku
- 566 - Náklady z derivátových operací
- 567 - Mimořádné finanční náklady
- 568 - Ostatní finanční náklady
- 569 - Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti

- 574 - Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 - Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 - Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace

- 581 - Změna stavu nedokončené výroby
- 582 - Změna stavu polotovarů
- 583 - Změna stavu výrobků
- 584 - Změna stavu zvířat
- 585 - Aktivace materiálu a zboží
- 586 - Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 588 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

59 - Daně z příjmů, převodové účty a rezervy na daň z příjmů

- 591 - Daň z příjmů splatná
- 592 - Daň z příjmů odložená
- 593 - Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů
- 595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
- 597 - Převod provozních nákladů
- 598 - Převod finančních nákladů
- 599 - Náklady hospodářských středisek

Účtová třída 6 - VÝNOSY

- 60 - Tržby za vlastní výkony a zboží

- 601 - Tržby za vlastní výrobky

- 602 - Tržby z prodeje služeb

- 604 - Tržby za zboží

64 - Jiné provozní výnosy

- 641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 - Tržby z prodeje materiálu
- 644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
- 647 - Mimořádné provozní výnosy
- 648 - Ostatní provozní výnosy

66 - Finanční výnosy

- 661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 - Úroky
- 663 - Kursové zisky
- 664 - Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 - Výnosy z finančního majetku
- 666 - Výnosy z derivátových operací
- 667 - Mimořádné finanční výnosy
- 668 - Ostatní finanční výnosy

69 - Převodové účty

- 697 - Převod provozních výnosů
- 698 - Převod finančních výnosů
- 699 - Výnosy hospodářských středisek

Účtová třída 7 - ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

70 - Účty rozvahové

- 701 - Počáteční účet rozvahový
- 702 - Konečný účet rozvahový

71 - Účet zisků a ztrát

- 710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 - VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ